

# Pedagogisch beleid

## VVE-voorschool



Humpie Dumpie De Berenstad voorschoolse opvang is een kleinschalige VVE- voorschool of voorheen bekend als peuterspeelzaal in Almere, met het kinderdagverblijf, de VVE-voorschool en de BSO biedt de organisatie opvang aan kinderen van nul tot dertien jaar.

Bij Voorschool Humpie Dumpie De Berenstad staat het spelend leren binnen zinvolle activiteiten centraal. Daarnaast vinden wij het van groot belang dat de kinderen zich veilig en vertrouwd voelen, de liefdevolle en bekende omgeving van Humpie Dumpie De Berenstad bewerkstelt dit. Wij van Humpie Dumpie De Berenstad voorschoolse opvang zien de eerste levensjaren als de levensjaren waarmee het kind zijn basis voor het latere leven aanlegt. In een korte periode ontwikkelen de kinderen zich in rap tempo, waarbij zij veel handelingen maar ook gewoontes eigen maken. Wij zien het als belangrijke taak om op juiste wijze in te spelen op deze bijzondere en gevoelige periode.

In dit pedagogisch beleidsplan wordt uitgebreid beschreven op welke manier wij kinderen zien, wat de kinderen mee willen geven, hoe wij met de kinderen communiceren en hoe wij de kinderen begeleiden in het zich ontwikkelen tot een eigen individu. Daarnaast zijn de randvoorwaarden die worden gesteld aan opvang aan kinderen binnen de kinderopvang beschreven.

Mocht u na het lezen van dit pedagogisch beleidsplan vragen, suggesties of opmerkingen hebben, dan bent u van harte welkom om deze te bespreken bij ons op locatie of te mailen naar Humpie Dumpie De Berenstad.

Wij wensen u heel veel leesplezier.

## INHOUDSOPGAVE

Inleiding .....	2
Hoofdstuk 1: Voorschool Humpie Dumpie De Berenstad .....	4
1.1 Humpie Dumpie De Berenstad .....	4
1.2 Visie .....	4
Hoofdstuk 2: Kinderen laten groeien naar een uniek en volwaardig mens .....	5
2.1 Emotionele veiligheid .....	5
2.1.1 Structuur en grenzen stellen .....	5
2.1.2 Sensitieve responsiviteit .....	6
2.1.3 Respect voor de autonomie .....	8
2.1.4 Praten en uitleggen .....	9
2.1.6 Mentorschap .....	9
2.1.7 Wennen .....	10
2.2 Persoonlijke ontwikkeling .....	10
2.2.1 Motorische vaardigheden – ik kan het zelf! .....	11
2.2.2 Creatieve vaardigheden – ik kan dansen, zingen en iets maken .....	12
2.2.3 Cognitieve vaardigheden – ik voel, denk en ontdek .....	12
2.2.4 Taalvaardigheden – ik kan het zelf zeggen .....	13
2.2.5 VVe programma Peuterplein .....	14
2.3 Sociale ontwikkeling – ik speel samen .....	17
2.3.1 Samenspel .....	17
2.3.2 Conflicten in het samenspel .....	18
2.3.3 Begeleiding in samenspel door de pedagogisch medewerker .....	18
2.4 Waarden en normen – ik doe het goed .....	19
2.5 Waarnemen van de ontwikkeling .....	20
2.5.1 Observeren en oudergesprekken .....	20
2.5.2 Overdracht naar school .....	21
2.5.3 Omgang met bijzonderheden in de ontwikkeling .....	21
Hoofdstuk 3: Humpie Dumpie De Berenstad informatie voor ouder en kind .....	23
3.1 Stamgroepen .....	23
3.1.1 Stamgroep .....	23
3.1.2 Verlaten van de stamgroep .....	23
3.2 dagindeling .....	23
3.2.1 Dagindeling .....	23
3.3 diensten , extra dagen, en ruildagen .....	24
3.3.1 Extra dagen en ruildagen .....	24
3.4 Openingstijden en sluitingsdagen .....	24
3.5 Oudercommissie .....	25
3.6 Klachten .....	25
Hoofdstuk 4: wet kinderopvang .....	26
4.1 Inzet stagiaires en vrijwilligers .....	26
Stagiaires: .....	26
4.2 Ondersteuning andere volwassenen .....	27
Pedagogisch beleidsmedewerker en coach .....	27
Inzet Pedagogisch beleidsmedewerker ten behoeve van de verhoging van de kwaliteit .....	25
Leidinggevende .....	26
4.3 Beroepskracht kind ratio .....	28
4.5 Beleid veiligheid en gezondheid .....	28
4.5.1 Vier ogen principe .....	29
4.5.2 Achterwachtregeling .....	29

## HOOFDSTUK 1: VOORSCHOOL HUMPIE DUMPIE DE BERENSTAD

### 1.1 HUMPIE DUMPIE DE BERENSTAD

In de eerste levensjaren ontwikkelt het kind zich in rap tempo, het leert meteen na de geboorte drinken en voor wij het weten start het rollen, kruipen, lopen, brabbelen en de eerste echte woorden. Het kind ontwikkelt zich naar een eigen uniek en volwaardig mens. In deze periode zijn kinderen tevens zeer gevoelig voor de prikkels die door de omgeving worden aangeboden. De eerste levensjaren, de ervaringen en gewoontes die de kinderen meekrijgen kunnen bepalend zijn voor de rest van hun leven.

Wij willen kinderen een kansrijke start bieden door;

- ♥ Het creëren van een vertrouwde en liefdevolle omgeving waarin kinderen zich veilig en geliefd voelen. Vanuit deze veilig en liefdevolle omgeving kunnen zij vol vertrouwen en met veel plezier gaan ontdekken en ontwikkelen
- ♥ Het creëren van een prikkelend omgeving door het aanbieden van spelend leren doormiddel van het VVE programma peuterplein. Vanuit het spelend leren krijgen de kinderen de kans hun eigen ontwikkelingsgang door te maken naar een uniek en volwaardig mens.
- ♥ Het creëren van een omgeving waarin kinderen kunnen groeien naar een zelfstandige kleuter die eigen indicatieve toont en durft te gebruiken.

Vanuit deze gedachtegang hebben wij onze visie gevormd. De visie is onze rode draad voor het werken met de kinderen, onze houvast en ons uitgangspunt waarbij wij altijd weer terugkeren.

### 1.2 VISIE

Bij Humpie Dumpie De Berenstad kunnen de kinderen vol vertrouwen en plezier vanuit een veilige en liefdevolle basis beginnen aan hun eigen ontwikkelingsgang. Vanuit een prikkelende leeromgeving waar spelend leren en het begeleiden in de groei naar een eigen uniek en volwaardig mens centraal staan krijgen de kinderen alle kans zich optimaal te ontwikkelen en een stevige basis te leggen voor hun verder leven.

### 2.1 EMOTIONELE VEILIGHEID

Een kind dat zich veilig voelt, voelt zich goed en heeft de energie om te leren en zich te ontwikkelen. Daarbij is het belangrijk dat het zich fijn voelt, thuis en op de voorschoolse. Vanuit deze emotionele veiligheid zullen kinderen de uitdaging aangaan om te experimenteren, nieuwe ervaringen op te doen en zich zo spelenderwijs te ontwikkelen. Kinderen kunnen daarbij rekenen op de pedagogisch medewerkers die er altijd zijn als veilig en vertrouwd baken, voor een duwtje in de rug, een knuffel om te laten weten hoe trots we op ze zijn en om ze op te vangen als het even niet lukt.

---

#### 2.1.1 STRUCTUUR EN GRENZEN STELLEN

Als volwassenen kijken wij op de klok, weten wij bijna altijd wat de dag brengt en kunnen wij doormiddel van communiceren achterhalen wat er van ons wordt verwacht. Dit brengt ons rust, structuur en regelmaat, waardoor wij ons prettig voelen in de situatie.

Voor kinderen is deze rust, structuur en regelmaat net zo belangrijk, om zich veilig te voelen binnen de situatie

Bij Humpie Dumpie De Berenstad creëren wij deze voorspelbare situatie door het geven van structuur met vaste rituelen waarin kinderen herkenbaarheid en daarmee ook op eigen niveau een stukje tijdsbesef verkrijgen. Daarnaast is het van belang om het gedrag van kinderen positief richting te geven, zodat zij weten wat er van hun wordt verwacht maar ook leren waar grenzen liggen. Als creëren de pedagogisch medewerkers in hun houding en woorden voorspelbaarheid

#### STRUCTUUR EN RITUELEN

De pedagogisch medewerker geeft de kinderen vertrouwde handelingspatronen, dit doet zij door het dagritme en vaste rituelen. Hierdoor ontstaat er herkenbaarheid wat het kind een veilig en vertrouwd gevoel geeft.

- ♥ Het dagritme is een vast ritme. Elke dag om een bepaalde tijd wordt er gegeten, na deze eetmoment zijn dan ook weer herkenbare situatie, zoals na het tafelmoment in de ochtend mogen wij lekker spelen. Hierdoor krijgen de kinderen de kans om de dag op eigen niveau te snappen en worden de eerste stappen naar tijdsbesef gemaakt.
- ♥ Vaste rituelen geven tevens een gevoel van vertrouwen. De kinderen leren naarmate zij ouder worden steeds meer rituelen. Zo leren zij dat voor de eetmoment wordt opgeruimd, dat er voor het eten wordt gezongen en dat wij met zijn allen aan tafel eten. De vaste rituelen brengen rust en regelmaat mee voor het kind hetgeen de emotionele veiligheid van de kinderen vergroot.

#### GRENZEN STELLEN

Kinderen leren door te doen, zo leren kinderen ook grenzen aftasten en leren zij gaandeweg welk gedrag wel acceptabel is en welk gedrag niet. Wij benaderen de kinderen bij voorkeur positief, dit doen wij door woorden zoals niet en nee zo min mogelijk te zeggen. In plaats daarvan benaderen wij het kind positief door het een alternatief te geven voor het gedrag, hierbij is het zoeken van een passend balans voor elk kind van belang. Het reguleren van gedrag V/S het gedrag van het kind toelaten waarbij de behoefte van het kind wordt gezien en hierop wordt ingespeeld. Denk bijvoorbeeld aan kinderen die binnen rennen, dit mag natuurlijk niet. De pedagogisch medewerker kan het gedrag in een constante positief benaderen en het gewenste gedrag benoemen door te zeggen: 'binnen lopen wij!' of 'kun jij mij laten zien je ook heel goed kan lopen? Want binnen rennen vindt ik wel een beetje gevaarlijk'. Echter is de kans groot dat de kinderen binnen rennen omdat zij veel energie hebben en de behoefte hebben aan bewegen, de pedagogisch medewerker kan er daardoor

ook voor kiezen om met de kinderen buiten te gaan spelen waardoor het de kans krijgt te rennen. De pedagogisch medewerker zal in elke situatie zoveel mogelijk zoeken naar de juiste balans.

Daarnaast geloven wij erin dat als je tijdig en adequaat in grijpt het stellen van grenzen veel minder nodig is en ongewenst gedrag vaak voorkomen kan worden.

concreet stellen wij grenzen op de volgende wijze:

- ♥ Tijdig en adequaat ingrijpen voorkomt het moeten stellen van grenzen
  - Situatie: De kinderen spelen samen in de poppenhoek, de pedagogisch medewerker observeert het spel en ziet het steeds drukker worden. De kinderen rennen uit de hoek met het speelmateriaal en het spel gaat steeds meer op een tikspelletje lijken dan een rollenspel.
  - Tijdig en adequaat ingrijpen: de pedagogisch medewerker loopt naar de kinderen toe en zegt: 'zijn jullie fijn in de poppenhoek aan het spelen? Wie is de mama? En wie is de papa? Wat gaan jullie doen?' door het stellen van de vragen keren de kinderen terug naar hun oorspronkelijke rollenspel, waarna zij rustig verder spelen in de poppenhoek.
- ♥ De pedagogisch medewerker zoekt naar de balans, de afweging die zij hierbij maakt is; dien ik een grens te stellen of kan ik een situatie creëren waarin het gedrag wel gewenst is?
  - Situatie: De kinderen gooien met blokken in de lucht, dit mag natuurlijk niet, kinderen kunnen zich pijn doen en daarnaast kunnen de blokken kapot gaan.
  - Zoeken na balans: wat hebben deze kinderen nu nodig? Welke signalen geven zij af? Kan ik hierop inspelen zonder het gedrag te stoppen, maar wel een situatie te creëren waarbij het gedrag passend is?
  - Oplossing: loop naar de kinderen toe en zeg; 'ik zie dat jullie heel goed aan het oefenen zijn met gooien, zullen wij op zoek gaan naar ballen waarmee wij kunnen gooien?'
- ♥ Het stellen van positieve grenzen, door de woorden nee en niet zoveel mogelijk te voorkomen. In plaats hiervan benoemt de pedagogisch medewerker het gedrag wat zij wel graag van de kinderen wilt zien, op deze wijze krijgen kinderen inzicht in wat van hun wordt verwacht.
  - Situatie: een peuter klimt tijdens het vrijspelmoment op de leuning van de bank.
  - Het stellen van een positieve grenzen; 'Femke, wil jij gaan zitten op de bank? Straks val je nog, dat willen we natuurlijk niet'

## DE HOUDING EN WOORDEN VAN DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER

---

De houding en de woorden van de pedagogisch medewerkers kunnen tevens structuur en voorspelbaarheid bieden. Zo is de pedagogisch medewerker ten alle tijden het voorbeeld voor de kinderen in haar communicatie en omgang met kinderen, ouders en collega's.

Daarnaast biedt zij structuur en houvast in haar communicatie. Zo zal zij in de ochtend de dag met de kinderen bespreken en vertelt zij wat er hierna gaat gebeuren. Denk bijvoorbeeld bij het opruim moment. De pedagogisch medewerker vraagt de kinderen om op te ruimen maar verklaard vervolgens ook direct dat ze daarna aan tafel gaan. Door goed te praten en uit te leggen wat de situatie brengt geeft de pedagogisch medewerker het kind in haar communicatie voorspelbaarheid en structuur.

---

### 2.1.2 SENSITIEVE RESPONSIVITEIT

Zoals in onze visie reeds naar voren kwam vinden wij een liefdevolle omgeving van groot belang. Sensitieve responsiviteit staat in het tekenen van de liefde voor de kinderen, het begrip voor elk kind en diens emoties en het emotioneel ondersteunend aanwezig zijn. Zo krijgen de kinderen echt het gevoel dat er altijd een veilige haven is om op terug te vallen, iemand die hun ziet en liefde biedt op de momenten dat zij het nodig hebben en dat zij geaccepteerd en begrepen worden.

Door het tijdig reageren op signalen van de kinderen, emoties te herkennen maar vooral ook te erkennen en het tijd maken voor individuele contactmomenten laten de pedagogisch medewerkers sensitieve responsiviteit zien.

## REAGEREN OP SIGNALLEN

---

Een van de belangrijkste bouwstenen van sensitieve responsiviteit is het reageren op signalen. Uiteraard dient deze reactie passend te zijn op de situatie en het gevoel van het kind. De pedagogisch medewerker reageren op signalen door de volgende houding aan te nemen:

- ♥ De pedagogisch medewerkers hebben gedurende de hele dag een observerende houding, zij zien elk individueel kind en houden overzicht over de groep. Als een kind een signaal afgeeft, in mimiek, woorden of lichaamshouding reageren zij hierop door met het kind te praten en eventueel emoties te benoemen maar ook door een knuffel of ander lichamelijk contact te bieden als het kind hier behoefte aan heeft.
- ♥ De pedagogisch medewerker laat een sensitieve lichaamstaal zien door; zoveel mogelijk op kind hoogte te zitten, vriendelijke de groep rond te kijken, te lachen naar kinderen en een open houding aan te nemen. Zo kan zij naast het oppikken van signalen van kinderen, de kinderen ook de mogelijkheid geven om zelf naar haar toe te komen, gezien zij een uitnodigende houding heeft
- ♥ Pedagogisch medewerkers zijn tijdens vrij spel en activiteiten altijd toegankelijk. Dit uit zich doordat pedagogisch medewerkers altijd contact met alle kinderen van de groep houden, door rustig rond te kijken en zo nodig te reageren op signalen van kinderen.

## EMOTIES HERKENNEN EN ERKENNEN

---

Een dag brengt veel emoties met zich mee, van blijdschap maar ook verdriet of boosheid. Bij kinderen kunnen deze emoties zich snel afwisselen. Het is van belang dat de pedagogisch medewerkers deze emoties herkennen maar met name deze emoties erkennen. De kinderen mogen boos, blij of verdrietig zijn, zij mogen iets niet leuk of juist extreem leuk vinden.

Wij vinden het van belang om de emoties van kinderen zoveel mogelijk te benoemen. Het uitgangspunt is de emotie herkennen, benoemen en laten blijken dat zij deze emoties mogen hebben.

- ♥ De pedagogisch medewerker stimuleert de peuter om de emoties zelf te benoemen. Dit doet zij door de vraag te stellen; 'wat is er?' of 'wat voel je? Indien de peuter te veel emoties ervaart zal de pedagogisch medewerker een meer gesloten vraag stellen zoals; 'ik zie dat je boos bent, klopt dit?'. Vervolgens zal zij samen met de peuter op zoek gaan naar een passende oplossing van de emoties, wilt het kind even boos zijn, dan mag dat of wilt het even flink uithuilen op schoot dan is daar ook ruimte voor om vervolgens alsnog samen naar een oplossing te zoeken. 'je bent boos omdat je niet met de rode auto kan spelen, hoe kunnen we dit oplossen?'

Door emoties te benoemen en te laten benoemen voelen de kinderen zich gehoord en begrepen. Daarnaast gaan zij steeds beter begrijpen hoe zij zich voelen en dat deze gevoelens er mogen zijn. Als laatste vinden wij het van groot belang om altijd samen te kijken hoe wij negatieve gevoelens kunnen omtoveren tot positieve, blijde gevoelens, zodat het kind met plezier kan terugdenken aan de dag.

## INDIVIDUELE CONTACTMOMENT

---

Als laatste vinden wij het van belang om voldoende individuele contactmoment te hebben met kinderen.

De emotionele batterij kun je zien als een flesje water. De kinderen komen in de ochtend met een vol flesje aan op de VVE-vooeschool. Zij hebben lekker geslapen, liefde gehad van papa en mama en gaan vol goede moed beginnen aan de dag. Gedurende de dag druppelt er langzaam maar zeker door alle prikkels, gebeurtenissen en situaties waarin zij zich verkeren een beetje water uit het flesje. Naarmate het flesje steeds leger wordt voelt het kind zich minder op zijn gemak. Gelukkig kunnen wij als pedagogisch medewerker het flesje vullen zodat het kind zich weer veilig en geborgen voelt.

De pedagogisch medewerker vullen de emotionele batterij van de kinderen binnen de individuele contactmomenten. Dit doen zij door;

- ♥ Te spreken op een rustige toon met de kinderen en hierbij altijd oogcontact te maken, in gesprek met het kind stelt zij zoveel mogelijk open vragen. Daarnaast laat de pedagogisch medewerker de kinderen merken dat er naar ze geluisterd wordt door zowel verbaal als non-verbaal te reageren op wat het kind zegt. Concreet wordt dit gedaan door in gesprek met het kind door te vragen, het verhaal samen te vatten, iets te herhalen, te knikken met het hoofd of soms te reageren met een toestemmend geluid. Het uitgangspunt is actief te luisteren om op deze manier het kind te stimuleren vrij te vertellen over zijn belevenissen.
- ♥ De pedagogisch medewerker maakt oogcontact en wacht de reactie van een kind af voordat ze reageert.
- ♥ De pedagogisch medewerker geeft regelmatig een concreet compliment aan individuele kinderen, daarbij noemt zij de kinderen bij eigen naam.
- ♥ Door snel te reageren op signalen en aan de verscheidenheid van signalen zoveel mogelijk aandacht te bieden. Ook als het moment er niet is om meteen met het kind te gaan zitten, zal de pedagogisch medewerker in ieder geval laten weten dat ze het kind hebben gezien en gehoord en dat ze zo meteen bij het kind terug komen.

---

### 2.1.3 RESPECT VOOR DE AUTONOMIE

Pedagogisch medewerkers hebben oog en oor voor de eigenheid van ieder kind. Zij gaan respectvol en liefdevol om met kinderen en scheppen de voorwaarden waarbinnen elk kind zichzelf kan zijn, zich ontspannen en prettig voelt en zich in zijn eigen tempo kan ontwikkelen. Hierbij vinden wij het van belang om vooral heel kind volgend te zijn. Hoewel wij ons laten inspireren door Peuterplein laten wij ons niet leiden door het stugge dag structuur waarbij bepaalde activiteiten gedaan 'moeten' worden in plaats hiervan hoe wij de activiteiten kunnen aanbieden binnen de behoefte van het kind. Als laatste vinden wij het van groot belang dat kinderen de kans krijgen steeds zelfstandiger te worden en te groeien naar hun eigen uniek en volwaardige mens.

#### KEUZEVRIJHEID

De pedagogisch medewerkers geven de kinderen keuzevrijheid. Dit betekent dat indien de situatie het toelaat de kinderen zelf keuze mogen maken. Dit is niet alleen goed voor de algehele ontwikkeling maar toont ook respect voor de autonomie. Zo krijgen kinderen de ruimte om hun eigen gang te gaan, zelf te kiezen waarmee ze willen spelen of welk beleg zij op hun broodje willen. Voor het kiezen van spel wordt gebruik gemaakt van een kiesmandje. In dit mandje zit uit elke hoek materiaal, de pedagogisch medewerker bespreek het materiaal en waar het vandaan komt met de kinderen waarnaar zij zelf mogen kiezen.

Daarnaast heeft de pedagogisch medewerker geduld voor de ideeën en oplossing voor kinderen en indien de situatie het toelaat gaat zij hiermee in. Natuurlijk behoort bij mooie ideeën en oplossing een compliment.

#### INSPELEN OP DE BEHOEFTES VAN KINDEREN

Naast keuzevrijheid is het van groot belang dat er wordt ingespeeld op de behoeftes van kinderen. Hoewel wij werken met het VVE programma 'Peuterplein' houden wij ons niet vast aan het stugge programma van activiteiten. Zo vinden wij dat als de kinderen behoefte hebben aan buitenspelen dat de spelend leren activiteit die gepland stond ook prima in de middag aangeboden kan worden. Ook kijken wij of de activiteiten aangepast kunnen worden naar de behoefte van het kind, er wordt gekeken wat is de situatie, wat is de behoefte van het kind en wat zou ik graag willen bewerkstellen. Staat bijvoorbeeld op het programma om aan de slag te gaan met de woordkaarten, maar zijn de kinderen druk? Dan kunnen we de woordkaarten wellicht op verschillende plekken in de ruimte leggen en de kinderen laten zoeken, de juiste woordkaart bij het juist woord.



Naast het VVE programma 'Peuterplein' werken we op de talentgroep met het kind volgsysteem inzichtelijk. Op de doorstroomgroep gebruiken we het kind volgsysteem Horeb, dit omdat school dit kind volgsysteem gebruikt en gezien de combinatie peuters kleuters dit systeem beter aansluit bij wat school gebruikt. We gebruiken doelen uit dit kind volgsysteem.

## ZELFSTANDIGHEID

---

Wij bevorderen graag de zelfstandigheid van de kinderen. Hierdoor ervaren de kinderen diverse succesmomenten, zoals; 'Yes, ik kan dit, ik ben een grote meid!' dit is ontzettend goed voor het zelfvertrouwen van het kind. Naast dat het zelfvertrouwen een boost krijgt wordt er met name ook respect voor de autonomie geboden. De pedagogisch medewerkers geven de kinderen de tijd om zelf iets uit te proberen. Ook als het niet direct lukt, de pedagogisch medewerkers stimuleren dan het kind en helpen door middel van praten met en uitleggen aan het kind. Zij zal het kind te allen tijde stimuleren om zoveel mogelijk zelf te doen, denk hierbij aan zelf een jasje aantrekken of schoenen aan en uittrekken. Maar ook het meedenken en zelf pakken van materialen voor een eigen verzonnen activiteit 'wil jij verven? Dat mag, wat heb jij allemaal nodig en waar kunnen wij dat pakken? Zullen wij dat samen doen?'

---

### 2.1.4 PRATEN EN UITLEGGEN

Als de pedagogisch medewerkers veel praten en uitleggen dan ontstaat er een rijke taalleeromgeving, waardoor kinderen worden gestimuleerd in de taalontwikkeling. Daarnaast verhoogt veel praten en uitleggen de emotionele veiligheid van de kinderen, zij horen immers wat er gaat gebeuren, wat er om hun heen gebeurt en er worden woorden en uitleg gegeven over de situatie, dit alles geeft de kinderen een voorspelbare omgeving hetgeen de emotionele veiligheid verhoogt.

## UITGANGSPUNTEN COMMUNICEREN MET KINDEREN

---

Om de basis van het goed kunnen communiceren met kinderen te leggen zijn er een aantal uitgangspunten. Allereerst is het van belang dat de interactie tussen de pedagogisch medewerkers en kinderen gelijkwaardig is dat de pedagogisch mederker met de kinderen praat en niet tegen de kinderen.

De pedagogisch medewerkers luisteren oprecht naar de kinderen, zij laten zien dat ze de kinderen hebben gehoord door non-verbale en verbale communicatie en komen altijd met een reactie, door bijvoorbeeld door te vragen, antwoord te geven op een vraag of het verhaal samen te vatten. Kortom de pedagogisch medewerkers voeren echte gesprekken met kinderen. Daarnaast stemt zij haar inhoud af op de interesse en het ontwikkelingsniveau van het kind.

## PRATEN EN UITLEGGEN

---

De pedagogisch medewerker reageert op de contactinitiatieven van kinderen en gaat hierop in door een gesprek met het kind aan te gaan. Afhankelijk van de leeftijd zien de gesprekken er anders uit, het belangrijkste is dat het kind zich gehoord en gezien voelt. Daarnaast moedigt de pedagogisch medewerker het kind aan om gedachten, ideeën en gevoelens te verwoorden. Daarnaast helpt de pedagogisch medewerker de kinderen om hun verhaal te vertellen. Hierbij heeft zij oog voor de taalontwikkeling.

Als laatste is het van groot belang dat de pedagogisch medewerker woorden geeft aan en uitleg geeft over de situatie en de gebeurtenissen die zich om het kind afspelen. Zij vertelt de kinderen wat zij doet maar geeft ook vooraf aan wanneer zij iets van plan is om te gaan doen. Indien de situatie het toelaat wacht zij eerst de reactie van het kind af. Dit kunnen kleine verklaringen zijn zoals; 'ik ga even fruit snijden' tot verklaringen die iets zeggen waarom kinderen iets moeten doen zoals; 'wij gaan met zijn allen opruimen zodat we daarna aan tafel fruit kunnen eten'.

---

### 2.1.6 MENTORSCHAP

Aan ieder kind is een mentor toegewezen. De mentor is een pedagogisch medewerker die werkt op de groep van het kind. Om de ontwikkeling van het kind te kunnen volgen, moet de mentor het kind echt kennen. Daarom is de mentor direct betrokken bij de opvang en ontwikkeling van uw kind. Door het volgen van de ontwikkeling van een kind sluiten pedagogisch medewerkers aan op de individuele behoeften van een kind. Tevens kan er door overleg met ouders worden afgestemd hoe aan wensen en behoeften van het kind tegemoet kan worden gekomen.

De mentor is het aanspreekpunt voor de ouders om de ontwikkeling en het welbevinden van het kind te bespreken. Elke nieuw kind en ouder krijgt gedurende het intakegesprek te horen wie de mentor wordt. intakegesprek doen.

De mentor is verantwoordelijk voor de volgende taken:

- ♥ Bij voorkeur is de mentor bij het intakegesprek met de ouders en het kind doen
- ♥ De mentor observeert het kind en vult de observatielijsten in
- ♥ De mentor nodigt de ouders uit voor het oudergesprek om over de ontwikkeling en welbevinden van het kind te praten
- ♥ De mentor merkt achterstanden en voorsprongen op in de ontwikkeling van het kind en bespreekt deze met het team gedurende het zorgoverleg en met de ouders
- ♥ Eventueel vervult de mentor ook een rol in het contact met andere professionals, met toestemming van u als ouder(s)/verzorger(s).
- ♥ De mentor is verantwoordelijk voor de overdracht naar de volgende groep of naar het basisonderwijs

---

### 2.1.7 WENNEN

Als kinderen voor het eerst naar onze Voorschool komen willen wij graag langzaam aan met het kind gaan wennen op deze wijze kunnen kinderen rustig wennen aan de nieuwe omgeving en situatie. We bouwen het aantal uren langzaam op. De hoeveelheid wendagen en uren is afhankelijk van de af te nemen opvang uren. Wennen gebeurt voordat de contract periode ingaat en geschied op kosten van het Humpie Dumpie De Berenstad. Bij voorkeur wennen we op de dagen dat het kindje ook volgens het contract gaat komen.

---

#### WENNEN VOOR NIEUWE KINDEREN BIJ HUMPIE DUMPIE DE BERENSTAD

Voor nieuwe kinderen en ouders is het spannend om te starten op de VVE- voorschool. Er breekt een nieuwe periode aan, waarbij ouders en kinderen de tijd nodig hebben om te wennen aan de nieuwe situatie. Humpie Dumpie De Berenstad VVE-voorschool vindt het belangrijk dat kinderen zich op hun gemak voelen binnen de opvang om deze reden hebben wij een wenbeleid.

De kinderen komen voor de start van de opvang vier keer wennen, zodat zowel het kind als de ouder en ook de pedagogisch medewerker kunnen wennen aan elkaar en het nieuwe ritme.

- ♥ Talentgroep. Alle vier de wendagen bestaan uit het meedraaien in de groep van 8.20-12.20 of van 13.05 tot 17.00 uur. Het wennen gebeurt op dezelfde dagen als afgesproken is voor opvang. Om 12.00 uur en om 17.00 uur komen de ouders op de groep en zullen deze samen met het kind meedoen aan de eindkring.
- ♥ Doorstroomgroep. Kinderen die al bij ons op de talentgroep komen gaan 2 ochtenden wennen bij de doorstroomgroep. De kinderen worden door een pedagogisch medewerkers gebracht en gehaald. Het wennen gebeurt van 9.00 tot 12.00 uur. Indien kinderen nieuw starten bij Humpie Dumpie en direct beginnen bij de doorstroomgroep is het wennen net als bij de talentgroep maar vanwege de openingstijden uiteraard alleen op de ochtenden.

---

## 2.2 PERSOONLIJKE ONTWIKKELING

De persoonlijke ontwikkeling bestaat uit verschillende ontwikkelingsgebieden, deze ontwikkelingsgebieden beïnvloeden elkaar.

Bij Humpie Dumpie De Berenstad worden de kinderen gestimuleerd in hun ontwikkeling door spelenderwijs te leren, doormiddel van activiteiten geïnspireerd door Peuterplein. De Voorschool is rijk aan ontwikkelingsmogelijkheden en de kans tot het doen van betekenisvolle activiteiten die dicht bij de beleveniswereld van het kind liggen. Kinderen krijgen hierbij de ruimte om op eigen tempo de wereld om zich heen te ontdekken en zich te ontwikkelen.

Wij geloven erin dat een kind wordt geboren met potenties en mogelijkheden, als een competent wezen. Zo heeft elk kind een unieke combinatie in zich van in aanleg aanwezige talenten, karakter en temperament. Een kind is nieuwsgierig, wil ontdekken en nieuwe ervaringen opdoen, anderen ontmoeten en zich ontwikkelen.

De manier waarop een kind zich ontwikkelt is het resultaat van een wisselwerking tussen zijn eigen aangeboren mogelijkheden en de prikkels en ontwikkelingskansen die de omgeving waarin het kind opgroeit meegeeft. Bij Humpie Dumpie De Berenstad stimuleren, prikkelen en begeleiden wij de kinderen optimaal in hun ontwikkeling hierbij hebben wij aandacht voor de motorische vaardigheden, creatieve vaardigheden, cognitieve vaardigheden en taalvaardigheden.

---

### 2.2.1 MOTORISCHE VAARDIGHEDEN – IK KAN HET ZELF!

Een kind heeft een aangeboren drang om dingen zelf te doen. Daardoor heeft het kind ook een aangeboren drang om te gaan bewegen en zijn grove en fijne motoriek daardoor te ontwikkelen. Hierbij zie je dat met name in de jonge leeftijd de zintuigelijk (sensomotorische ontwikkeling een belangrijke rol speelt voor het zetten van de eerste stappen in de motorische ontwikkeling.

Daarnaast is de motorische ontwikkeling onlosmakelijk verbonden met de cognitieve ontwikkeling.

#### DE MOTORISCHE VAARDIGHEDEN

---

Onder de motorische vaardigheden wordt zowel de grove als de fijne motoriek bedoeld. Onder de grove motoriek vallen grote bewegingen, zoals rennen, lopen, kruipen of rollen. Onder de fijne motoriek verstaan we de kleine bewegingen, waar meer aandacht of concentratie voor nodig zijn, zoals knippen, tekenen, kralen rijgen en de pincetgreep. De eerste jaren maken kinderen grote sprongen in de motorische ontwikkeling, zij gaan van afhankelijk baby die reageert en beweegt uit reflexen naar peuters die al heel veel zelf kunnen doen. Daarnaast zie je binnen deze verworven kunsten dat de fijne en grove motoriek fijn samenwerken en met in elkaar verbonden zijn, zo zijn er bepaalde vaardigheden binnen de grove motoriek die de kinderen dienen te beheersen alvorens zij toe zijn aan activiteiten binnen de fijne motoriek. Ook is de motorische ontwikkeling nauw verbonden met andere ontwikkelingsgebieden, de kinderen zullen eerst de fijne motoriek van de gezicht, kaak en tongspieren beheersen alvorens zij kunnen praten.

Daarnaast wordt er wekelijks aan de kinderen TIO ( talent in opleiding) aangeboden, dit doen wij door het beweegprogramma Nijntje beweeg programma, waar kinderen een heus beweegdiploma kunnen behalen. De lessen worden aangeboden in samenwerking met de school. Voor de lessen wordt de gymzaal van de school gebruikt.

Met het Nijntje beweegprogramma leren peuters op een leuke manier de basis van bewegen. Bewegen op veel verschillende manieren waar plezier beleven centraal staat. Op deze manier ontwikkelen de kinderen spieren die hij later nodig heeft om bijvoorbeeld een sport te leren. Ook heeft het bewegen andere voordelen, zo verhoogt het de concentratie van kinderen, het legt de basis voor een gezonde leefstijl, het verhoogt de motorische vaardigheden, het heeft effect op de fysieke gezondheid van kinderen en het ondersteunt de cognitieve ontwikkeling door betere concentratie waardoor betere leerprestaties behaald kunnen worden.

#### PEUTERS

---

Peuters ontwikkelen de eigen ik en raken zich steeds bewuster van zichzelf en de eigen gevoelens en behoeftes. Zij willen het liefst alles zelf doen en kunnen ook al een heleboel zelf: van het aantrekken van de

sokken en schoenen, tot het gebruik maken van het toilet. Kinderen maken zich zo zelfstandig allerlei motorische vaardigheden eigen. Daarnaast zullen kinderen in de peuterperiode gaan oefenen met het plassen en poepen op de wc, wat een uitdagende, leuke, maar ook spannende periode is voor kinderen.

- ♥ Ook bij peuters is het 'zelf doen' een grote schat van waarde. Kinderen worden onopgemerkt door handelingen zelf uit te voeren ontzettend gestimuleerd in de motorische vaardigheden.
- ♥ De peuters mogen natuurlijk ook heerlijk buitenspelen, waar zij kunnen oefenen met vaardigheden zoals springen, rennen, huppelen, hinkelen en fietsen. Buitenspel daagt kinderen uit op andere motorische vlakken dan binnen spelen waardoor het buitenspelen een grote toegevoegde waarde heeft.
- ♥ Er worden verschillende creatieve activiteiten aangeboden waarbij er reeds wordt geoefend met vaardigheden zoals knippen of werken met een prikpen. Hierdoor wordt de fijne motoriek bij uitstek gestimuleerd en krijgen kinderen de kans zich voor te bereiden op de vaardigheden die zij op school moeten bezitten.
- ♥ Er wordt een grote verscheidenheid aan speelmateriaal aangeboden. Constructiemateriaal en puzzels zijn hierbij materialen die veelvuldig worden ingezet.

---

### 2.2.2 CREATIEVE VAARDIGHEDEN – IK KAN DANSEN, ZINGEN EN IETS MAKEN

Bij de creatieve vaardigheden gaat het om het creatieve brein. Kinderen zijn van nature creatief. Zo is te zien dat zij creatief zijn in hun spel en in het gebruik van (speel)materiaal, en in het oplossen van problemen en knutselactiviteiten tot de meest creatieve ideeën kunnen komen. De creatieve en fantasierijke ideeën waar kinderen op komen, kunnen wij als volwassenen haast niet meer op komen. Het is dan ook de kunst van de pedagogisch medewerkers om deze creativiteit en fantasie aan te spreken en kinderen de ruimte te geven om zich creatief te uiten. Hierbij ontwikkelen kinderen het gevoel van schoonheid. Binnen het aanspreken van deze creativiteit, sluiten de pedagogisch medewerkers aan op de verschillende leeftijden en behoefte van de kinderen

#### PEUTERS

---

Peuters werken gericht aan knutselwerkjes en doen dit ook zelfstandig. De fijn motorische vaardigheden breiden zich uit en maken de kinderen zich steeds meer eigen, zo is te zien dat peuters flink oefenen met knippen, plakken, verven met een kwast en tekenen met een potlood. Daarnaast is het fantasiespel in deze leeftijd veelvuldig terug te zien in bijvoorbeeld rollenspellen als "Vader en moedertje".

- ♥ De peuter krijgt diverse creatieve activiteiten aangeboden met hierin een kleine opdracht. Hierbij leren de kinderen reeds kleine opdrachtjes uit te voeren, echter wordt de creatie van het kind geheel vrij gelaten. Maken wij met sinterklaas met de peuters sinterklaas poppetjes? Dan mogen de oren de neus zijn en de baard de hoed.
- ♥ De pedagogisch medewerker biedt verschillende soorten muzikale activiteiten aan, van zingen en dansen tot spelletjes met geluid of zelfs al stopdans, waardoor het creatieve brein van de peuter wordt gestimuleerd.
- ♥ Als laatste is er op de groep voldoende fantasierijk speelmateriaal aanwezig, speelmateriaal waarmee zij situatie kunnen naspelen, zelf kunnen koken of mama kunnen zijn. De materialen stimuleren het rollenspel waarbij het creatieve brein de vrije loop kan gaan.

---

### 2.2.3 COGNITIEVE VAARDIGHEDEN – IK VOEL, DENK EN ONTDEK

Een kind is een kleine onderzoeker. Hij wil zijn wereld snappen; zijn sociale wereld, gevoelswereld en hij verruimt zijn wereld met nieuwe ontdekkingen. Wij begrijpen en benoemen emoties en bedoelingen, zoeken naar verbanden tussen gebeurtenissen, ordenen, meten, tellen en stimuleren het geconcentreerde (alleen) spelen en het vasthouden aan een plan.

#### PEUTERS

---

Peuters snappen al beter waarvoor bepaalde materialen dienen en hebben al een beter inzicht in welke acties tot bepaalde gevolgen kunnen leiden. Zo leren zij vooraf na te denken voor zij iets doen en schatten in wat handelingen voor gevolg kunnen hebben. Daarnaast ontwikkelen peuters een geweten en begrijpen dat

sommige dingen niet mogen. Echter wint het enthousiasme om het toch te doen het vaak nog van de regel. Peuters zijn enorm leergierig en willen dan ook graag het “Waarom” van alles weten, waar de vele en welbekende “Waarom- vragen” dan ook vandaan komen. Ze gaan op ontdekkingstocht en breidden de kennis die zij reeds hebben opgedaan uit met nieuwe informatie en handelingen. Tot slot leren peuters door te imiteren en gebruiken hierin hun fantasie. Zo kan een blokje bijvoorbeeld gezien en gebruikt worden als een telefoon.

- ♥ De pedagogisch medewerkers gaan in gesprek met de kinderen, zij stellen kinderen open vragen en leggen kleine vraagstukken voor waardoor peuters worden geactiveerd om na te denken.
- ♥ Er worden verschillende cognitieve activiteiten aangeboden, denk hierbij aan een denkspelletjes zoals memorie maar ook de kring of een gesprek over het thema zijn hier mooie voorbeelden van.
- ♥ Ook in de peuterperiode zijn materialen die vragen om inschatting belangrijk, met name puzzels kunnen hierbij de peuters goed stimuleren.
- ♥ De pedagogisch medewerker plant geplande leermomenten doormiddel van activiteiten maar grijpt ook ongeplande leermoment. Hierbij maakt zij gebruik van de mogelijkheden die zich voordoen tijdens de dagelijkse begeleidingsmomenten om kinderen te stimuleren. Soms gebeurt het dat de pedagogisch medewerkers geen activiteit of leermoment gepland heeft, maar dat door een vraag of opmerking van een kind een leermoment ontstaat. De pedagogisch medewerker grijpt deze kans en draait de situatie om naar een leermoment. Voorbeelden zijn, een kindje benoemt een kleur van de beker die hij krijgt. De pedagogisch medewerker speelt hier op in door de andere kleuren van de bekere gezamenlijk met de kinderen te benoemen. De pedagogisch medewerker pikt signalen op van de kinderen en maakt hier een spelenderwijs, kort en leuk leermoment van.
- ♥ De pedagogisch medewerker begeleid het vrije spel van de kinderen. Dit kan zij doen door een bepaalde rol aan te nemen. De pedagogisch medewerker kan mee spelen, helpen bij rolverdeling of input geven door een spelidee in te brengen.

---

## 2.2.4 TAALVAARDIGHEDEN – IK KAN HET ZELF ZEGGEN

Taalontwikkeling is gekoppeld aan de ervaringen en waarnemingen van het kind en hoe wij daar als volwassenen op reageren. Wij stimuleren de kinderen daarin, verweven taal in ons contact met hen en passen de interactieprincipes toe. Zo benoemen zij hun eigen handelen en het handelen van de kinderen, waardoor de woordenschat zich vergroot en kinderen leren om deze woorden te koppelen aan de dingen die zij zien in hun omgeving. Daarnaast benoemen zij de gevoelens en behoeftes van de kinderen en van zichzelf waardoor kinderen deze woorden weer kunnen linken aan de gevoelens en behoeftes die zij ervaren. Kinderen kunnen op hun beurt weer oefenen met het toepassen van de geleerde woorden in gesproken taal met de pedagogisch medewerkers.

### PEUTERS

In de peuterperiode breidt de woordenschat zich steeds verder uit. Zo zullen kinderen naast twee- en driewoordzinnen zich gaan ontwikkelen in het gebruik van vier- en vijfwoordzinnen. In deze leeftijdsperiode kunnen steeds beter “echte” gesprekjes met de kinderen gevoerd worden in de vorm van een dialoog. Daarnaast zullen kinderen ook oefenen met het toepassen van de grammatica, wat nog niet geheel vlekkeloos gaat, waardoor ondersteuning vanuit de pedagogisch medewerkers van belang is. Tot slot leren kinderen steeds beter de kleuren te herkennen en te benoemen.

- ♥ De pedagogisch medewerkers voeren veel gesprekjes met de kinderen, hierbij stellen zij open vragen, vragen zij door en leggen zij kleine vraagstukken aan de peuters voor. De peuter wordt hiermee gestimuleerd zelf te praten.
- ♥ De pedagogisch medewerkers zingen liedjes met de kinderen, vertellen versjes en lezen voor. Bij het kiezen van een boek wordt er gekozen voor een boekje met een verhaallijn en passende plaatjes. De pedagogisch medewerkers lezen hierbij interactie voor. Dit betekent dat zij in gesprek gaan gedurende het voorlezen met de kinderen. Zij stellen vragen over de plaatjes, het verhaal en gaat met kinderen in gesprek als zij bijvoorbeeld iets willen vertellen.
- ♥ Er worden spelletjes gespeeld waarmee de taalontwikkeling wordt gestimuleerd, denk hierbij aan bijvoorbeeld memory.

- ♥ Er wordt gebruik gemaakt van woordkaarten passen bij de thema's.
- ♥ De pedagogisch medewerker ondersteunt de peuter in het gebruik van grammaticale regels. Hierbij zal zij nooit en ter nimmer zeggen; dat is fout het is liep!. Zij zal het woord in haar antwoord op juiste wijze benoemen waardoor het kind kan horen wat het juiste woord is. 'ik liep gisteren met mama naar huis, juf!', 'echt waar? Liep jij gisteren met mama naar huis?'

---

### 2.2.5 VVE PROGRAMMA PEUTERPLEIN

Bij Humpie Dumpie De Berenstad weken wij met het VVE programma 'Peuterplein'.

Peuterplein is een vroeg voorschools educatieprogramma dat kinderen stimuleert in de brede ontwikkeling waarbij de taal, voorbereidend rekenen, bewegen, fijne motoriek, muziek en sociaal-emotionele ontwikkeling optimaal wordt gestimuleerd. Hierbij staat spelenderwijs leren centraal. Daarnaast sluiten de activiteiten aan op de verschillende niveau waarin de peuter zich kan bevinden. Hierdoor wordt de peuter nooit overprikkeld, maar net buiten zijn eigen niveau gestimuleerd, het ervaart succesmomenten en krijgt de kans zich verder te ontwikkelen. Naast het VVE programma 'Peuterplein' werken we met het programma inzichtelijk op de talentgroep en met Horeb op de doorstroomgroep. We gebruiken doelen uit dit kind volgsysteem.

Peuterplein geeft een optimale doorgaande leerlijn naar het basisonderwijs waar het VVE programma voor de kleuters kleuterplein wordt genoemd. Dit vve programma wordt in de groepen 1 en 2 aangeboden op school. Raai de Kraai en bekende ritmes van het vve programma zijn hier ook aanwezig, waardoor kinderen zich meteen thuis voelen en verder kunnen gaan met hun ontwikkelpad.

Op de doorstroomgroep werken we met peuters en kleuters. De kleuter thema's zijn niet gelijk aan de peuterthema's. We werken vanuit doelen en zetten onze thema's van de peuters weg in de themaplanning van school.

### VISIE OP VOORSCHOOLSE OPVANG

---

Wij zijn van mening dat jongen kinderen leren door te doen, te spelen en te ontdekken. Door aan te sluiten op de ontwikkeling van het kind en de kinderen steeds een stapje verder te helpen krijgen zij de kans om zich steeds verder te ontwikkelen. Het VVE programma 'Peuterplein' zien wij als middel om het spelenderwijs leren systematisch vorm te geven. De thema's worden aan de hand van de SLO doelen uitgewerkt en weg gezet in een themaplanning.

Het VVE programma zie je gedurende het gehele dagdeel terug binnen aangeboden activiteiten en ons dagprogramma. De kinderen met een VVE-indicatie krijgen elke week een aanbod van 16 uur VVE. Deze 16 uur zijn verdeeld over 4 dagdelen van 4 uur. Naast de aangeboden activiteiten hebben de kinderen ruim de kans op tijdens het spelend leren, spelenderwijs met de VVE-thema's bezig te zijn in de themahoeken op de groep.

Ouders worden altijd gestimuleerd om hun kinderen op de afgesproken dagen te brengen. We benadrukken de noodzaak van het aantal dagdelen en hoe we dan optimaal de kans krijgen het kind te stimuleren in de ontwikkeling. Een VVE kind zal dan ook altijd het VVE van aanbod van 960 uur in anderhalf jaar tijd behalen.

Daarnaast zien wij een goede samenwerking met het basisonderwijs van groot belang. Niet alleen door kinderen bij ons op de opvang zo goed mogelijk te stimuleren maar ook door het creëren van een doorgaande leerlijn krijgen de kinderen alle kansen om zich goed te ontwikkelen op jonge leeftijd. Om deze reden zitten wij zelf in de basisschool gelokaliseerd waardoor de samenwerking wordt versterkt. Daarnaast geven wij (indien ouders hiervoor toestemming geven) een overdracht over de ontwikkeling van het kind aan het basisonderwijs mee, waardoor zij direct kunnen inspelen op het ontwikkelingsniveau van het kind.

De samenwerking met school is sterk door een gezamenlijk VE aanbod. De bovenschoolse thema's zijn verkleind naar de onderbouw en de thema's van peuterplein zijn daarin weggezet. Zo kunnen we binnen de school een gezamenlijk aanbod doen en werken we vanuit doelen. Deze doelen worden gesteld vanuit de SLO doelen voor alle ontwikkelgebieden. Ons gezamenlijk doel is de ontwikkelkansen van de kinderen te vergroten en daarvoor een uitgebreid stimulerend aanbod doen.

## PEUTERPLEIN IN DE PRAKTIJK

Elke periode kiezen wij een thema, binnen dit thema zijn diverse activiteiten die wij aanbieden vanuit peuterplein, daarnaast vullen wij de thema's met onze eigen verzonden ontwikkelingsactiviteiten. Peuterplein bestaat in totaal uit acht thema's, dit zijn lente, zomer, herfst, winter, je lichaam, huisdieren, familie en water. Bij elk thema is er een prentenboek of een schootboek met verhaalplaten aanwezig. Daarnaast is de kraai, raai de kraai aanwezig op de groep. Dit is een handpop bijbehorend aan het programma. Samen met de kinderen doet hij de activiteiten, speelt hij mee en ontdekken zij van alles samen. De kinderen vertellen Raai de Kraai van allerlei soorten verhalen die ze wellicht niet zomaar met een volwassenen zouden delen, hij is echt een maatje en een vriend.

Bij elke activiteit staat één ontwikkelingsgebied centraal. Uiteraard is het niet het geval dat de activiteit alleen dit ontwikkelingsgebied stimuleert! De activiteiten worden aangeboden binnen het gezamenlijk eten en kringmoment in de ochtend, begeleid spelen, spelend leren in de themahoeken, voorlezen en activiteiten in kleine of grote groepen.

Wij maken een activiteitenplanning voor elk thema, hierbij houden wij ons niet stug vast aan dit programma. Zien wij dat de kinderen behoefte hebben om buiten te spelen, dan gaan we heerlijk buitenspelen en doen wij daarna de geplande activiteit of wij kijken hoe de geplande activiteit zo aangeboden kan worden dat het passend is bij de behoeftes van het kind.

De thema's van Peuterplein worden bij de doorstroomgroep verweven in de thema's van de onderbouw van school. Zo hebben we gezamenlijk met de school een gelijk aanbod in de doorgaande lijn.

## ONTWIKKELINGSSTIMULERING DOORMIDDEL VAN PEUTERPLEIN

Zoals al eerder benoemt is, stimuleert het VVE programma peuterplein de kinderen op diverse ontwikkelingsgebieden, het is een vve programma dat naast de spraak en taal ontwikkeling voorbereidend rekenen en sociaal-emotionele ontwikkelt.

### *Ontwikkeling van de taalontwikkeling binnen peuterplein*

In Peuterplein is expliciet aandacht voor taal/leesonderwijs. De activiteiten stimuleren de ontwikkeling van de kinderen en het programma sluit tevens aan bij de Taallijn VVE. Voorbeelden van activiteiten gericht op taalstimulering zijn: gesprekken in de grote kring met een prenten- of schootboek, ontdek- en spelactiviteiten in kleine groepjes. Bijvoorbeeld in de themahoek of bij de watertafel kunnen gerichte gesprekken gevoerd worden met kinderen die moeite hebben om te komen tot goede zinsconstructie of weinig praten. De verhalen van (handpop) Raai de Kraai maken het voor kinderen laagdrempelig om in gesprek te gaan, met elkaar of met Raai.

Binnen de activiteiten wordt daarnaast gericht aandacht besteed aan de woordenschat, waarbij binnen Peuterplein de woorden zijn ingedeeld in startwoorden, kernwoorden en uitbreidingswoorden, hetgeen handvatten biedt voor differentiatie. De startwoorden zijn bedoeld voor kinderen met een beperkte Nederlandse-taalontwikkeling. Bij deze kinderen wordt erop gelet of ze de startwoorden kunnen begrijpen en gebruiken. Deze woorden behoren tot de eerste tweehonderd woorden die een kind nodig heeft om zich op een peuterspeelzaal of kinderdagverblijf te kunnen redden. De basiswoorden zijn bedoeld voor kinderen met een gemiddelde taalontwikkeling en behoren tot de woordenschat die nodig is voor een soepele overgang naar de basisschool. Deze woorden worden door de meeste kinderen voor hun vierde jaar verworven. De uitbreidingswoorden bieden meer uitdaging voor taalvaardige peuters.

De woorden worden aangeboden en verduidelijkt en in 4 fasen worden aangeleerd: voorbereiden, semantiseren, consolideren en controleren. Bijvoorbeeld: het woord: verdelen. Het begint met een activiteit. Juf heeft 6 appels die de ze graag eerlijk wil verdelen over de peuter en waarbij ze met een mesje alle appels eerst halveert (voorbereiden). Tijdens het snijden en na afloop verwoordt de leerkracht wat ze doet en gedaan heeft met behulp van het gebruik van het woord 'verdelen' (semantiseren). Consolideren vindt bijvoorbeeld plaats op het bord waar in een andere context een taart verdeeld wordt. Daarna kunnen er andere activiteiten uitgevoerd worden waaruit blijkt dat het woord wordt beheerst (controleren)

### *Ontwikkeling van de rekenontwikkeling binnen peuterplein*

Al op jonge leeftijd komen kinderen in aanraking met reken- en wiskundige verschijnselen die te onderscheiden zijn in drie domeinen: getalbegrip, meten en meetkunde. Het programma Peuterplein besteedt gericht aandacht aan de rekendomeinen. Bij Peuterplein gaat het hierbij om een eerste oriëntatie, waarbij kinderen op een speelse manier gevoelig gemaakt worden voor verschijnselen om hen heen die met hoeveelheden en eigenschappen van vormen te maken hebben.



### *Ontwikkeling van de sociaal-emotionele ontwikkeling binnen peuterplein*

Het programma peuterplein kent op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling een aparte leerlijn voor de ontwikkeling van zelfstandigheid. Zelfredzaamheid, concentratie en werkhouding zijn voorbeelden van de ontwikkeling van zelfstandigheid die voorwaardelijk zijn voor kinderen om in een groep mee te draaien en te komen tot een open nieuwsgierige werkhouding die nodig is voor ontdekkend en handelend leren. De opzet van de activiteiten zelfstandig werken stimuleert deze vaardigheden.

Binnen de sociaal-emotionele ontwikkeling is uitgegaan van het uitgangspunt dat kinderen zich veilig moeten voelen, zichzelf emotioneel vrij moeten voelen en nieuwsgierig moeten zijn, teneinde zich zeker genoeg te voelen om hun omgeving te kunnen ontdekken en zich te kunnen. Dit betekent dat de interactie tussen kind en pedagogisch medewerker van groot belang is.

### *Opbrengstgericht werken doormiddel van observeren*

Bij Humpie Dumpie De Berenstad worden kinderen geobserveerd doormiddel van inzichtelijk Observatiesysteem. Daarnaast observeren de pedagogisch medewerkers de kinderen dagelijks bij activiteiten. Hierbij krijgen zij een goed overzicht van het ontwikkelingsniveau van de kinderen. Bij het samenstellen van kleine groepjes voor de activiteiten wordt er gekeken naar het ontwikkelingsniveau van kinderen, waarbij groepjes gecreëerd worden van gelijk ontwikkelingsniveau en er ontwikkelingsdoelen worden gesteld. Door deze werkwijze kan de pedagogisch medewerker de kinderen de juiste stimulans geven.

### *Inrichting en materialen*

Aan het begin van elk thema worden themahoeken gecreëerd, eventueel speelmateriaal passend bij het thema toegevoegd en het materiaal aangeboden vanuit het VVE-programma Peuterplein toegevoegd. Hierdoor wordt het thema niet alleen met activiteiten gestimuleerd, maar ook spelenderwijs tijdens de vrije spelmomenten in de themahoek. De inrichting en beschikbare materialen stimuleren de kinderen op alle fronten.

Het materiaal dat vanuit het VVE programma Peuterplein beschikbaar is:

- Handpop Raai de Kraai
- acht thema's met activiteiten
- Liedjes-cd
- woordkaarten

Daarnaast kan Humpie Dumpie De Berenstad zelf passend speelmateriaal toevoegen aan de themahoeken, en thema gerichte boeken op de groep plaatsen.

### *Ouderbetrokkenheidsactiviteiten:*

Humpie Dumpie De Berenstad vindt het van groot belang dat ouders betrokken zijn bij de ontwikkeling van het kind. Om deze reden organiseren zij verschillende ouderbetrokkenheidsactiviteiten om de betrokkenheid van de ouders te vergroten bij het thema en de ontwikkeling van het kind ten einde doel de ouders te stimuleren thuis ook stimulerende activiteiten aan te bieden. Dit gebeurt door de gezamenlijk afsluiting met ouders van elk dagdeel. Ook is er het aanbod VVE-thuis voor ouders van kinderen met een VVE-indicatie. PM-ers stimuleren de ouders hieraan deel te nemen.

### *Nieuwsbrieven*

Bij elk nieuw thema wordt er een nieuwsbrief naar de ouders verzonden, in de stopweek voorafgaande aan het thema. Hier wordt voorlichting gegeven van het nieuwe thema. Zoals welke activiteiten er uitgevoerd zullen worden binnen het thema en bijvoorbeeld een overzicht van de themawoorden. Met deze informatie kunnen ouders thuis ook aan de slag, met name de themawoorden.

### *Ouderavonden*

Jaarlijks wordt er een ouderavond/bijeenkomst georganiseerd waarin informatie wordt overgedragen aan ouders. Elke ouderavond/bijeenkomst heeft een eigen thema. Hierbij kunt u denken aan het informeren over het belang van vroeg voorschoolse educatie en de betrokkenheid van ouders maar ook over opvoedkundige onderwerpen zoals de peuterpuberteit en op welke wijze je hiermee om kan gaan. De ouderavond is ten alle tijden informatief en kennis verbredend voor de ouders. Humpie Dumpie De Berenstad kijkt jaarlijks aan welk onderwerp behoefte is en hoe zij hierop kunnen inspelen. De ouderavond/bijeenkomst kan worden vorm gegeven door de pedagogisch medewerkers van Humpie Dumpie De Berenstad maar het kan ook voorkomen dat er een professional wordt ingehuurd om een voorlichting te geven over een bepaald onderwerp. Een vast onderwerp van de ouderavond is ten alle tijden VVE en de uitvoering hiervan in de praktijk.



### *Individuele begeleiding*

Humpie Dumpie De Berenstad vindt het van groot belang dat elke ouder en kind gezien worden. Hierbij willen wij ouders tegemoetkomen bij hulpvragen en zo nodig individuele begeleiding te bieden. Dit kan zijn bij elk thema een oudergesprek waarin het thema, de activiteiten en themawoorden worden besproken tot extra oudergesprekken ter ondersteuning van de opvoeding of ontwikkelingsgericht gedrag. Individuele begeleiding is maatwerk, waarbij er in elke situatie waarbij ouder behoefte heeft aan deze begeleiding wordt gekeken, wie en hoe de begeleiding het beste kan plaatsvinden.

### *Eindkring*

Elke dag is er aan het einde van de ochtend een eindkring. Ouders mogen hierbij aansluiten en samen met hun kind de eindkring doen. Hierbij wordt er teruggeblikt op de dag, wat er is gedaan, wat er is geleerd en nog kort ingegaan op de verschillende woorden, het thema of de activiteiten. .

### *Oudergesprekken/mentorgesprekken*

Om ouders te betrekken bij de ontwikkeling van hun kind is het belangrijk dat ze één keer per jaar door de pedagogisch medewerkers worden uitgenodigd voor een gesprekje (10-minutengesprek) waarin wordt aangegeven hoe het kind zich ontwikkelt. Bij De Berenstad vinden deze gesprekken plaats aan de hand van het observatiesysteem inzichtelijk. Dit observatiesysteem wordt vier keer per jaar ingevuld geheel ingevuld en daarnaast is er wekelijks een korte observatie. Hierdoor kunnen de pedagogisch medewerker ouders een goede overdracht geven over de ontwikkeling van het kind. Tijdens deze gesprekjes worden er indien nodig ook afspraken gemaakt worden over wat de pedagogisch medewerkers gaan doen en hoe de ouders hier de komende tijd thuis op aan kunnen sluiten.

## 2.3 SOCIALE ONTWIKKELING - IK SPEEL SAMEN

Kinderen zijn sociale wezens. Ze leren van ons en van elkaar. Ze delen ervaringen, kijken hoe de ander iets doet, kibbelen over verschillen, zoeken samen oplossingen, leren overleggen en zich te verplaatsen in een ander en hebben plezier met elkaar. We bieden ze activiteiten die hun onderlinge contact stimuleren en hebben daarbij aandacht voor hun relaties onderling en het verloop van de groepsprocessen. Sport, spel bewegen, muziek, (voor)lezen en samen iets maken, behoren dan ook tot de alledaagse activiteiten.

Kinderen zijn daarnaast trots op wat ze kunnen en laten dat graag zien. Het gevoel er te mogen zijn en op anderen te kunnen vertrouwen ontstaat in relatie met andere mensen.

Wezenlijk hierbij zijn het vertrouwen in volwassenen, de bewustwording van zichzelf, het vertrouwen in eigen kracht en vermogen, de bewustwording van identiteit, sekse, leeftijd en plezier in eigen lijf en leven en omgaan met anderen. Kinderen hebben het gevoel: ik mag er zijn. Maar ook het gevoel: we doen het samen!

Bij de doorstroomgroep zijn er kleuters tot 5 jaar bij de peuters op de groep aanwezig. Peuters leren veel van de kleuters en hebben een maatje om zich aan op te trekken. Door de combinatie van 3 en 4 jarigen hebben de peuters het voordeel van een rijke talige omgeving en kunnen een stapje verder in hun ontwikkeling. Hierdoor ontstaat een betere doorstroom van voorschool naar vroegschool.

---

### 2.3.1 SAMENSPEL

Op onze VVE-voorschool bevindt het kind zich in een groep en daar ontmoeten ze elkaar op een vanzelfsprekende manier. Vertrouwdheid tussen kinderen ontstaat door regelmatig samen te spelen. We streven er dan ook naar dat ze in de groep zo veel mogelijk dezelfde kinderen tegenkomen. We hechten waarde aan de invloed van de groep op de ontwikkeling van de kinderen. De groep stimuleert een kind op een bijzondere manier: samen spelen, samen plezier hebben, samen nieuwe dingen ontdekken. We vinden het belangrijk dat een groep heterogeen van samenstelling is: kinderen met verschillende achtergronden en uiteenlopende ontwikkelingsniveaus. Voor alle kinderen is de heterogene samenstelling van de groep een groot voordeel. Ze leren van elkaar. Dit geldt extra voor het kind met een taal- of ontwikkelingsachterstand.

Peuters ontwikkelen al meer een geweten en begrijpen zo al beter dat bepaalde dingen niet mogen. Daarnaast zijn zij zich al veel meer bewust van de gevolgen die bepaald gedrag kunnen hebben en denken hier van te voren over na. Toch zijn zij met name aan het begin van de peuterleeftijd nog niet volledig in staat om zich te verplaatsen in de gevoelens en behoeftes van anderen. Rond de 2 jaar vindt de ontwikkeling van de eigen ik plaats en beseffen kinderen dat zij een eigen persoon zijn met eigen gevoelens en behoeftes. Zij willen dan ook het liefst alles zelf doen en dat alles op hun manier gaat. Vanaf zo'n drie jaar beginnen peuters zich meer in te leven in de gevoelens en behoeftes van andere mensen. Toch blijft het rekening houden met anderen nog wel lastig, waardoor begeleiding vanuit de pedagogisch medewerkers van belang is.

Naarmate peuters ouder worden, zullen zij steeds meer in staat zijn om met anderen samen te spelen en speelgoed te delen. Naarmate de kinderen richting de 3 jaar gaan, zullen zij elkaar steeds meer gaan opzoeken in hun spel. De peuters krijgen ruim de mogelijkheid om samen te spelen in hoeken maar ook binnen activiteiten. Dit doen zij zelfstandig of de pedagogisch medewerker speelt mee om het samenspel te begeleiden. Daarnaast biedt de pedagogisch medewerker activiteiten aan die element van wachten op je beurt, naar elkaar luisteren, delen en samenwerken bezitten. Door een combinatie van vrijspel en activiteiten wordt de sociale ontwikkeling gestimuleerd.

Naast dat samenspelen natuurlijk ontzettend belangrijk is vinden wij het ook belangrijk dat kinderen kunnen en mogen aangeven als zij behoefte hebben om even alleen te spelen. De kinderen krijgen de kans om ook individueel te spelen met bijvoorbeeld een puzzel, een boek of met een pop indien zij hier behoefte aan hebben. Juist het balans tussen samenspel en individueel spel zorgt ervoor dat kinderen niet overprikkelt raken en onnodig in kleine conflicten terecht komen.

---

### 2.3.2 CONFLICTEN IN HET SAMENSPEL

In samenspel horen natuurlijk ook kleine conflicten thuis. Ruzies over wie eerst op de auto mag rijden of wie papa mag zijn in het rollenspel. De conflicten brengen vaak emoties met zich mee als boosheid of verdriet. Daarnaast speelt de ontwikkelingsniveau waar het kind zich in bevindt mee, kan het kind al praten en vertellen wat het nodig heeft of wilt? Kan het kind zich al verplaatsen in het andere kind? Kunnen de kinderen er zelf uitkomen?

Voor elke leeftijd is het daarom belangrijk om je aan te passen op het ontwikkelingsniveau van de kinderen en hierbij de begeleiding in het conflict aan te passen.

Indien er een conflict ontstaat handelen de pedagogisch medewerkers als volgt:

- ♥ Allereerst zal de pedagogisch medewerker erkennen dat er een probleem is en deze samenvatten. Als peuters ruzie hebben zal zij de peuters vragen uit te leggen wat er aan de hand is en deze verhalen samenvatten.
- ♥ Vervolgens erkent de pedagogisch medewerker de emoties die de kinderen voelt en indien de situatie dit toelaat zal zij de emoties tevens benoemen.
- ♥ De pedagogisch medewerker zal hierna de kinderen stimuleren om het conflict zelf op te lossen. Hierbij is zij begeleidend aanwezig en zal zij indien nodig woorden geven aan de gevoelens en de bedoeling van de kinderen. Als de kinderen er niet zelf uitkomen dan zal de pedagogisch medewerkers zelf met oplossingen komen om het conflict op te lossen.

---

### 2.3.3 BEGELEIDING IN SAMENSPEL DOOR DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER

De pedagogisch medewerkers hebben een belangrijke rol in het stimuleren en begeleiden van samenspel en interactie tussen de kinderen. Zij biedt de kinderen de gelegenheid om zelf samen te spelen maar kan ook meespelen om niet alleen het spel te verdiepen maar ook het samenspelen met elkaar een stimulans te geven.

Tevens stimuleert zij het contact tussen kinderen door te vragen samen een opdrachtje uit te voeren of elkaar te helpen of te troosten.

Daarnaast zal zij spelenderwijs de omgangsvormen die gelden aan de kinderen over dragen. Dit doet zij in eerste instantie door positief samenspel en gedrag te complimenteren. Daarnaast vertelt zij de omgangsvormen aan de kinderen op het moment dat er een situatie zich voordoet. Ze leert kinderen iets te vragen aan elkaar als zij iets willen hebben van een ander kind, zij begeleid peuters bij het zelf oplossen van

conflicten maar helpt het kind ook om voor zichzelf op te komen, door 'stop hou op!' te zeggen als je iets niet leuk vindt.

## 2.4 WAARDEN EN NORMEN – IK DOE HET GOED

Een gevoel van "ik doe het goed" is goed voor de morele competentie. Kinderen willen er graag bij horen en verlangen naar goedkeuring. Ze zijn ontvankelijk voor regels en gezamenlijke rituelen. Ze leren gehoorzamen en ook om zichzelf te gehoorzamen en minder impulsief te worden. Ze leren dit door emoties op een acceptabele manier te uiten, verantwoordelijkheid en schuldbesef te tonen, te gehoorzamen en rituelen op te volgen, voor zichzelf op te komen, morele gevoelens te uiten en respect te hebben voor diversiteit. Waarden en normen, die maatschappelijk geaccepteerd zijn worden overgedragen. We stimuleren dat er in de omgang met elkaar rekening wordt gehouden met elkaar, naar elkaar geluisterd wordt en dat samen oplossingen worden bedacht.

Alle kinderen leren van de andere kinderen en volwassenen om hen heen.

Elk mens is anders dus ook elk kind is anders. Verschillen die door b.v. de cultuur, de leeftijd en het karakter van het kind naar buiten komen. Als pedagogisch medewerkers weet je bij elk kind wat het beste werkt en hoe je het beste met dat kind om kunt gaan. Zo heeft elk kind een ander ritueel met afscheid nemen. Ook is er bij elk kind verschil in temperament en leren de kinderen daar met elkaar mee omgaan. Als pedagogisch medewerker kun je daar mee omgaan door rekening te houden met de manier van benaderen van het kind. Een heel verlegen kind zul je op een rustige manier benaderen en een heel uitbundig en enthousiast kind kun je ook uitbundig benaderen.

### Ontwikkeling identiteit

---

Geleidelijk aan wordt het kind zich er van bewust dat het een persoon is, die verschilt van ieder ander. Door het kind positief te benaderen bevordert de pedagogisch medewerker het zelfvertrouwen van het kind. Er wordt aandacht besteed aan de persoonlijke verhalen en het kind wordt gestimuleerd zich te uiten en eigen keuzes te maken. De pedagogisch medewerker waardeert onderlinge verschillen tussen de kinderen in bijvoorbeeld voorkeur voor activiteiten, tempo en spontaniteit. Daarnaast stimuleert de pedagogisch medewerker het identiteitsbesef ook door bijvoorbeeld regelmatig opnoemen van namen en achternamen of door te geven van eigen plekjes of spullen.

### DIVERSITEIT

---

We maken geen onderscheid in de culturele achtergrond van kinderen. Hier zijn de activiteiten en het speelgoed op afgestemd. Wel houd je rekening met de culturele achtergrond. Denk aan maaltijden.

Tijdens activiteiten heeft het ene kind meer begeleiding nodig dan de ander. De pedagogisch medewerker concentreert zich op de groep EN op de individu. Het individu maakt deel uit van de groep. D.m.v. groepsgericht te werken leer je het kind het samen spelen en omgaan met andere kinderen. Door het kind individuele begeleiding te geven krijgt ieder kind persoonlijke aandacht. Wanneer er een vermoeden bestaat dat een kind een achterstand heeft of een ontwikkelingsstoornis op een ander gebied wordt dit besproken met collega's en directie en wordt er een actieplan opgesteld.

### RITUELEN EN VIERINGEN

---

#### *Verschillende soorten rituelen:*

Gedurende de dag zijn er verschillende soorten rituelen. 's Morgens bij het brengen zwaait het kind samen met een pedagogisch medewerker, de ouder uit. Als er een van de pedagogisch medewerkers binnen komt begroet deze meteen de kinderen. Dit gaat ook vrijwel automatisch om dat de kinderen de pedagogisch medewerker ook altijd enthousiast begroeten. Voor de maaltijd wordt altijd gezamenlijk het smakelijk eten lied gezongen. Na het zingen kunnen de kinderen aan de maaltijd beginnen. Ook blijven alle kinderen aan tafel zitten totdat de meerderheid klaar is met eten.

Met de zindelijkheidstraining gaan we met een paar kinderen tegelijk naar het toilet. Hiermee worden de andere kinderen gestimuleerd en het is gezellig.

#### *Diverse vieringen:*

*Verjaardagen:* bij verjaardagen wordt er voor het kind een verjaardagsmuts gemaakt en mag het kind tijdens de viering op tafel zitten. Met zijn allen worden de verjaardagsliedjes gezongen en daarna mag het kind uitdelen. Verjaardagen van de pedagogisch medewerkers worden op dezelfde manier gevierd.

*Pasen:* met Pasen worden er meerder groepsactiviteiten gedaan en wordt de groep versierd.

*Vader en moederdag:* elk kind maakt een geschenk voor zijn vader en moeder.

*Sint Maarten:* alle kinderen maken een lampion. Dit is elk jaar weer een ander ontwerp.

*Sinterklaas:* Er worden meerder groepsactiviteiten en gedaan en de zaal word versierd. In de eerste week van december brengt de sint een bezoek aan het dagverblijf.

*Kerst:* Er worden meerder groepsactiviteiten gedaan en de groep wordt versierd. Op 24 December is er een kerst ontbijt of lunch voor alle kinderen op het dagverblijf.

## 2.5 WAARNEMEN VAN DE ONTWIKKELING

### 2.5.1 OBSERVEREN EN OUDERGESPREKKEN

#### OBSERVEREN

Alle kinderen worden wekelijks kort geobserveerd op motorisch vaardigheden, geletterdheid en gecijferdheid, hierbij staat elke week een ander gebied centraal. Na drie maanden wordt er een algehele observatie gedaan. Voor het observeren wordt er gewerkt met het observatieprogramma van inzichtelijk. Doordat er veelvuldig wordt geobserveerd is het mogelijk om opbrengstgericht te werken, dit betekent dat er in kleine groepen activiteiten worden aangeboden passend bij de ontwikkeling van het kind.

De pedagogisch medewerker wordt begeleid door de HBO pedagogisch coach. Elke twee maanden is er een zorgoverleg waarin de mentor van een kind eventuele zorgen kan uiten en samen een stappenplan/handelsplan kunnen opstellen. De HBO pedagogisch coach is tevens aanwezig bij een mentor gesprek als het gaat om een uitnodiging "extra mentor gesprek is omdat er wat vragen zijn omtrent de ontwikkeling van het kind".

#### OUDERGESPREKKEN

##### **Jaarlijks oudergesprek:**

Ouders worden na de wenperiode, voor de derde verjaardag en net voor de vierde verjaardag uitgenodigd voor een oudergesprek. Binnen de oudergesprekken wordt de ontwikkeling van het kind besproken. Bij de uitnodiging wordt vermeld dat het om een "jaarlijks gesprek" gaat. Indien een mentor zich zorgen maakt over de ontwikkeling van een kind kan een ouder eerdere uitgenodigd worden. Bij de uitnodiging zal dan vermeld worden dat het een "extra mentor gesprek is omdat er wat vragen zijn omtrent de ontwikkeling van het kind". Als ouders behoefte hebben aan een extra mentor gesprek kunnen zij dit aangeven en zullen de ouders een uitnodiging krijgen voor een "gesprek op verzoek van de ouder".

##### **Samenwerking met ouders:**

In het dagverblijf wordt een deel van de opvoeding en verzorging van de kinderen overgenomen van de ouders. Dit maakt het nodig om gegevens over de ontwikkeling van het kind uit te wisselen, waardoor wederzijdse inzichten over deze ontwikkeling worden vergroot.

Om kinderen een zo goed mogelijke opvang te bieden is een goede samenwerking met ouders van groot belang. Daartoe dient aan een tweetal randvoorwaarden te worden voldaan:

- ♥ Wederzijds vertrouwen; begrip voor elkaanders verantwoordelijkheid, mogelijkheden en beperkingen.
- ♥ Wederzijds respect; respect van de pedagogisch medewerker voor de ouders die de eind verantwoordelijkheid voor hun kind hebben en respect van ouders voor de professionele verantwoordelijkheid van de leiding voor hun kind.

### **Uitwisseling informatie**

Aan het einde van het dagdeel wordt de er gezamenlijk met de ouders afgesloten. Ouders horen en zien dan wat de kinderen dir dagdeel hebben gedaan.

Speciale afspraken rondom het kind maken de ouders rechtstreeks met de pedagogisch medewerker. Dit kan bij korte mededelingen bij het halen of brengen of er kan een aparte afspraak voor worden gemaakt.

Ouders en pedagogisch medewerker hebben daarnaast uiteraard bij halen ook even tijd voor een gezellig praatje.

### **Privacy**

Individuele ouders hebben recht op privacybescherming door zorgvuldige behandeling van alle (in vertrouwen) gegeven informatie. Ouders worden op de hoogte gesteld indien er over hun kind contact en/ of overleg is met derden, die niet aan de dagopvang zijn verbonden.(school, hulpverlenende instanties, e.d.)

Er wordt door de pedagogisch medewerker geen vertrouwelijke informatie over kinderen en / of ouders aan andere kinderen en ouders in de dagopvang gegeven.

### **Ouderavonden/bijkomsten**

De oudercommissie organiseert in samenwerking met de directie en personeelsleden van Humpie Dumpie de Berenstad, ouderavonden.

We proberen dit 1 maal per jaar te realiseren. De onderwerpen zijn ieder keer verschillende en worden samen met de oudercommissie en Humpie Dumpie De Berenstad gekozen

---

### **2.5.2 OVERDRACHT NAAR SCHOOL**

Als een kind bijna 4 is en er bekend is naar welke basisschool het kindje gaat willen wij graag de ontwikkeling overdragen aan die basisschool. Dit doen we doormiddel van een koude overdracht met een digitaal overdrachtssysteem genaamd digidoor. Hiermee werken de kinderopvang en basisscholen binnen Almere waardoor er een beter doorlopende ontwikkelingslijn gecreëerd kan worden. Doordat de basisscholen op de hoogte zijn van de ontwikkeling van het nieuwe te starten kind kunnen zij gelijk vanaf de start op het basisonderwijs inspelen op de behoefte en ontwikkeling van het desbetreffende kind.

Voor vve indicatiekinderen wordt een warme overdracht gedaan. Hierbij ontvang de nieuwe basisschool de kind gegevens in digidoor en zal de mentor met de interne begeleider of toekomstige leerkracht de ontwikkeling van het kind bespreken.

Wij kunnen alleen met toestemming van de ouders de ontwikkelingsinformatie doorsturen en eventueel een persoonlijk gesprek aangaan. Daarnaast zullen de informatie die wij willen doorsturen vooraf met de ouders bespreken. Vervolgens krijgen ouders een link van digidoor waarin zij hun toestemming kunnen geven voor de overdracht. Voor scholen die niet met digidoor werken zullen wij ouders een schriftelijke toestemming vragen.

Naast de overdracht naar het basisonderwijs werken wij samen met de basisschool waar Humpie Dumpie De Berenstad is gelokaliseerd. Wij hopen hiermee de overgang van ons naar de basisschool te versoepelen, maar vooral ook de kinderen de kans te geven om samen te spelen met oudere kinderen en hiervan te leren. Op de maandag en dinsdagmiddag is er de mogelijkheid voor een speelmoment waarbij vier kleuters van de basisschool naar de peuteropvang komen om samen met de peuter te spelen of mee te doen aan activiteiten. Ook komt het voor dat enkele peuter samen met de pedagogisch medewerker mee doen met activiteiten of vrijspel in de naastgelegen kleuterklas.

---

### **2.5.3 ONGANG MET BIJZONDERHEDEN IN DE ONTWIKKELING**

Wanneer de mentor ziet gedurende de observatie dat er op een bepaald ontwikkelingsgebied extra stimulans wenselijk is zal zij daar gerichte activiteiten op inzetten. Wanneer blijkt dat er meer deskundigheid nodig is zal

het betreffende kindje in het twee maandelijks zorgoverleg met de pedagogisch coach besproken worden en vervolgens door de pedagogisch coach worden geobserveerd.

Tijdens die overleg wordt de verdere route uitgestippeld. Soms is er wat extra tijd nodig voor een kindje om verder te ontwikkelen en soms is de expertise van een deskundige nodig.

Wij zullen dan toestemming aan de ouder(s)/verzorger(s) vragen om advies in te winnen bij een deskundige. Indien na advies van een deskundige kunnen kinderen doorverwezen worden naar een passende instantie voor verdere ondersteuning. Ook hier wordt vooraf toestemming gevraagd aan de ouder(s)/verzorger(s)

Samenvattend worden de volgende stappen ondernomen indien een mentor zorgen heeft omtrent het gedrag of de ontwikkeling van het kind:

- ♥ De mentor verricht een observatie met het observatieformulier van Trapsgewijs ( gericht op het in kaart brengen van opvallende ontwikkelingen)
- ♥ De mentor gaat aan de slag met ontwikkelingsstimulerende activiteiten
- ♥ De mentor evalueert de vooruitgang van het kind en bespreek zo nodig het kind in het twee maandelijks zorgoverleg met de pedagogisch coach
- ♥ De pedagogisch coach observeert het kind op de groep
- ♥ De pedagogisch coach en mentor bespreken de bevinden en stellen een stimuleringsplan op
- ♥ De pedagogisch coach en mentor bespreken het stimuleringsplan met ouders
- ♥ Het stimuleringsplan van het kind wordt besproken met de pedagogisch medewerkers
- ♥ Het stimuleringsplan wordt geëvalueerd na de vastgestelde periode in het stimuleringsplan
- ♥ De pedagogisch coach en mentor besluiten of het noodzakelijk is om het stimuleringsplan opnieuw vast te stellen, af te sluiten of externe hulp in te schakelen
- ♥ De ouders worden op de hoogte gebracht van de vervolgstappen En indien externe hulp gewenst is worden ouders doorverwezen of wordt er schriftelijke toestemming gevraagd voor ondersteuning en observaties door externe op locatie.

#### *Toerusting en ondersteuning pedagogisch medewerkers:*

Uiteraard is bijscholing omtrent het onderwerp opvallende ontwikkeling ook van belang. Om deze reden komt dit onderwerp minstens één keer per jaar aan bod. Dit kan in de vorm van een studiedag, een cursus, een vergadering of een workshop op locatie. De bijscholing kan zowel door een externe organisatie worden geboden als intern medewerkers. Met de bijscholing krijgen de medewerkers de kans om de kennis te vergroten en op te frissen. Tevens blijven pedagogisch medewerkers actief bezig met de ontwikkelingspedagogiek van het kind waardoor zij beter en adequater kunnen reageren op signalen van kinderen. Er wordt voor elk jaar een jaarplanning opgesteld waarbij er wordt gekozen welke opleidingen, cursussen en of workshops de pedagogisch medewerkers het betreffende jaar zullen volgen. Op locatie is meer informatie aanwezig over de scholingsjaarplanning.

Daarnaast is er een pedagogisch coach binnen Humpie Dumpie De Berenstad, zij organiseert zorg overleggen en kijkt met de mentor mee bij kinderen met opvallend gedrag. Samen stellen zij een stimuleringsplan op en voeren de gesprekken met de ouders.

## HOOFDSTUK 3: HUMPIE DUMPIE DE BERENSTAD INFORMATIE VOOR OUDER EN KIND

### 3.1 STAMGROEPEN

#### 3.1.1 STAMGROEPEN

Humpie Dumpie De Berenstad heeft twee peutergroepen.

- De talent groep voor kinderen van twee tot vier jaar waar per dag maximaal 16 kinderen opgevangen kunnen worden door twee pedagogisch medewerkers.
- De doorstroom groep voor kinderen van 3+ jaar waar maximaal 8 kinderen opgevangen kunnen worden door één pedagogisch medewerker. In de doorstroomgroep kunnen ook 8 kleuters worden opgevangen en zijn onder begeleiding van een leerkracht/onderwijsassistent. De doorstroomgroep bestaat uit een vaste groep kinderen, zowel peuters als kleuters. Wisseling van kinderen is er alleen wanneer een kind geen peuter meer is en kleuter wordt en er een nieuwe peuter geplaatst kan worden of wanneer een kleuter uitstroomt bij het bereiken van de 5 jarige leeftijd.

#### 3.1.2 VERLATEN VAN DE STAMGROEP

Het is mogelijk voor de kinderen om de eigen stamgroep te verlaten voor een activiteiten. Bij Humpie Dumpie De Berenstad erkennen wij een aantal situaties waarin de kinderen de eigen stamgroep kunnen verlaten:

- ♥ Tijdens buitenspelen. Buitenspelen is een heerlijke activiteit voor de kinderen, ze kunnen rennen, ontdekken en hun energie kwijt. De talentgroep beschikt over een eigen tuin die is ingericht voor de kinderen. De doorstroomgroep speelt buiten samen met de kleuters op het schoolplein van de basisschool. De pedagogisch medewerker spelen samen met de kinderen buiten. Voor het buitenspelen houden de pedagogisch medewerkers de werkafspraken zoals beschreven in het beleid veiligheid en gezondheid aan. In de buitenspeelruimte komen de kinderen tevens de kinderen van de andere groepen tegen, waardoor zij kunnen spelen met broertjes, zusjes, maar ook alvast kennis kunnen maken met de kinderen van de groep waar zij hierna naar toe gaan.
- ♥ Uitstapjes. Om de wereld in het echt te ontdekken is het goed om ook uitstapjes te ondernemen. Dit kunnen wandelingen zijn in de buurt en met zijn alle naar de supermarkt voor een boodschap tot een uitstapje naar een kinderboerderij of een park. Een vooropstaand feit is dat uitstapje ten alle tijden veilig moeten plaatsvinden. Zo wordt er ten alle tijden voldaan aan het BKR en worden de werkafspraken die zijn gemaakt omtrent uitstapjes strikt gevolgd om ongevallen zoveel mogelijk te voorkomen.
- ♥ Spelen in de gymzaal. Bij slecht weer maar ook bij het beweegprogramma nintje beweeg programma maken wij gebruik van de gymzaal. Kinderen kunnen hier heerlijk spelen, rennen en ontdekken. De pedagogisch medewerkers gaan gezamenlijk met de kinderen naar de gymzaal. Hierbij letten zij te allen tijden op de veiligheid van de kinderen. Zo wordt er ten alle tijden voldaan aan het BKR en worden de werkafspraken die zijn gemaakt omtrent het gebruik van de gymzaal opgevolgd.
- ♥ Activiteiten in de kleutergroep, om de doorgaande leerlijn te ondersteunen en kracht bij te zetten is het mogelijk dat peuters van de talentgroep een activiteit meedoen in de naastgelegen kleutergroep. Er zal ten alle tijden minimaal één pedagogisch medewerker met de kinderen meegaan, zodat de emotionele veiligheid gewaarborgd blijft. Daarnaast let de pedagogisch medewerker op de veiligheid van de kinderen. Indien er een onveilig situatie voordoet zal zij direct teruggaan naar de eigen stamgroep.

### 3.2 DAGINDELING

#### 3.2.1 DAGINDELING TALENTGROEP

##### Ochtend

8.20 - 8.45	Inloop: vrij spel samen met de ouder
8.45-9.25	Vrij spel onder begeleiding
9.25-9.30	Opruimen
9.30 -9.45	Grote Kring: Kiesmandje wordt gebruikt voor overgang naar hoekenwerk kleine kring
9.45-10.15	Kleine kring - activiteit aan de instructietafel - vrij spel na act.
10.15 -10.20	Opruimen
10.20- 10.30	Plassen--/ verschonen van de luiers en handen wassen
10.30-10.50	Eten en drinken
10.50 -10.55	Jassen aantrekken
10.55 - 11.30-11.45	Buiten spelen
11.45-12.00	Construeren aan lage tafels

## Middag

13.05-13.15	Inloop
13.15 -13.45	Vrij spel in de hoeken onder begeleiding
13.45 -13.50	Opruimen
13.50 - 14.05	Grote Kring: Kiesmandje wordt gebruikt voor overgang naar hoekenwerk kleine kring
14.05- 14.35	Kleine kring - activiteit aan de instructietafel - vrij spel na act
14.35-14.40	Opruimen
14.40 - 14.50	Plassen/- verschonen van de luiers en handen wassen
14.50- 15.20	Eten en drinken
15.20-15.25	Jassen aantrekken
15.25 - 16.20	Buiten spelen
16.20 - 16.45	Construeren aan lage tafels

### 3.2.1 DAGINDELING DOORSTROOMGROEP

#### Ochtend

8.20 - 8.45	Inloop: vrij spel samen met de ouder
8.45-9.25	Vrij spel onder begeleiding
9.25-9.30	Opruimen
9.30 -9.45	Grote Kring: Kiesmandje wordt gebruikt voor overgang naar hoekenwerk kleine kring
9.45-10.15	Kleine kring - activiteit aan de instructietafel - vrij spel na act.
10.15 -10.20	Opruimen
10.20- 10.30	Plassen--/ verschonen van de luiers en handen wassen
10.30-10.50	Eten en drinken
10.50 -10.55	Jassen aantrekken
10.55 - 11.30-11.45	Buiten spelen
11.45-12.00	Construeren aan lage tafels

### 3.3 DIENSTEN , EXTRA DAGEN, EN RUILDAGEN

#### 3.3.1 EXTRA DAGEN EN RUILDAGEN

Het afnemen van een extra dagdeel is niet mogelijk.

Ook is het ruilen van dagen mogelijk. Hiervoor kunt u tevens mailen naar de leidinggevende. Indien het pedagogisch medewerker kind ratio het toelaat en de maximale groeps grootte zal u een mail ontvangen met de goedkeuring van de ruildag.

#### 3.4 OPENINGSTIJDEN EN SLUITINGSDAGEN

Humpie Dumpie De Berenstad voorschoolse opvang biedt vve aan voor kinderen van 2 tot 4jaar.

De talentgroep is geopend van 8.20-12.20 uur van maandag tot en met vrijdag en van 13.05-17.00 uur op maandag, dinsdag en donderdag.

De doorstroomgroep is geopend van 8.20 tot 12.20 uur op maandag, woensdag, donderdag en vrijdag.

Humpie Dumpie De Berenstad is gesloten op de volgende dagen:

- Nieuwjaarsdag
- 1<sup>ste</sup> en 2<sup>de</sup> Paasdag
- Koningsdag
- Bevrijdingsdag (1x in de vijf jaar 2020, 2025 etc.)



- Hemelvaartsdag
- 1<sup>ste</sup> en 2<sup>de</sup> Pinksterdag
- Kerstavond sluiten wij om 15.00
- 1<sup>ste</sup> en 2<sup>de</sup> Kerstdag

### 3.5 OUDERCOMMISSIE

De Wet kinderopvang geeft ouders het recht de kinderopvang te beïnvloeden op belangrijke beleidsonderwerpen. Hiervoor is er een oudercommissie: zij mogen gevraagd en ongevraagd advies geven over diverse onderwerpen binnen Humpie Dumpie De Berenstad VVE-voorschool. Het reglement van de oudercommissie beschrijft de regelingen en afspraken waarbinnen de medezeggenschap bij kinderopvang De Berenstad kinderopvang uitgevoerd wordt, zoals bijvoorbeeld het uit te voeren beleid. De oudercommissie bepaalt zelf haar werkwijze en taakverdeling en legt dat vast in een huishoudelijk reglement.

De oudercommissie heeft als doel de belangen van de kinderen en de ouders van Humpie Dumpie De Berenstad VVE-voorschool waar de oudercommissie aan verbonden, is zo goed mogelijk te behartigen en de ouders te vertegenwoordigen. De oudercommissie bevordert goede en heldere informatie aan ouders, de betrokkenheid van ouders bij de VVE-voorschool en fungeert als aanspreekpunt voor ouders met klachten en informeert hen zo nodig over de klachtenregeling.

### 3.6 KLACHTEN

In het kader van de wet kinderopvang is er een interne klachtenregeling opgesteld voor Humpie Dumpie De Berenstad VVE-voorschool.

Ondanks de goede zorgen en de hoge kwaliteit die Humpie Dumpie De Berenstad nastreeft kan er in de samenwerking tussen ouders, kinderen en pedagogisch medewerkers een klacht ontstaan. Humpie Dumpie De Berenstad neemt klachten serieus en ziet de klacht als een moment om van te leren en te groeien. Om op deze wijze de kwaliteit van de kinderopvang nog verder te verhogen.

Humpie Dumpie De Berenstad onderscheidt twee soorten officiële klachtenregelingen:

- ♥ **Interne klachtenregeling:** Bij voorkeur maken ouders/ verzorgers een klacht eerst bespreekbaar bij de directe betrokkenen. Mocht dit niet leiden tot een bevredigende oplossing dan kan er een officiële klacht worden ingediend. Deze officiële klacht dient schriftelijk kenbaar gemaakt te worden bij de leidinggevende. De leidinggevende zal de klacht in behandeling nemen, mocht de klacht een vermoeden van kindermishandeling betreffen dan treedt de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in werking. De interne klachtenprocedure wordt daarmee afgesloten. Nadat de klacht in behandeling is genomen zal de leidinggevende contact opnemen met de betrokkene en eventueel de oudercommissie bij de klachtenprocedure betrekken. Binnen ten minste 6 weken na het indienen van de klacht, zal een schriftelijke en gemotiveerd oordeel, inclusief concrete termijnen waarbinnen eventuele maatregelen zullen worden gerealiseerd, verstuurd worden naar de ouder. Voor meer informatie over de interne klachtenregeling kunt u kijken in de interne klachtenregeling die op locatie inzichtelijk is.
- ♥ **Externe klachtenregeling:** Mocht interne klachtafhandeling niet leiden tot een bevredigende oplossing dan staat ouders de weg vrij naar informatie, advies en mediation bij de geschillencommissie, gevestigd in Den Haag. Of het aanmelden van het geschil bij de Geschillencommissie [www.degeschillencommissie.nl](http://www.degeschillencommissie.nl).

In sommige gevallen is het van belang de klacht rechtstreeks in te dienen bij de Geschillencommissie:

- De kinderopvangorganisatie niet binnen 6 weken heeft gereageerd op de schriftelijke klacht.
- De ouders en de kinderopvangorganisatie het niet binnen 6 weken eens zijn geworden over de afhandeling van een klacht.
- De kinderopvangorganisatie geen adequate klachtenregeling heeft.

In uitzondering op het bovenstaande mogen ouders meteen een geschil indienen bij de Geschillencommissie Kinderopvang als in redelijkheid niet van ouders kan worden verlangd dat zij onder de gegeven omstandigheden een klacht indienen bij de kinderopvangorganisatie.

Dit kan zijn bijvoorbeeld bij klachten over intimidatie of wanneer ouders bang zijn dat het voorleggen van hun klacht vervelende consequenties kan hebben.

De Geschillencommissie beoordeelt in individuele gevallen of aan de voorwaarden hiervoor wordt voldaan.

## HOOFDSTUK 4: WET KINDEROPVANG

### 4.1 INZET STAGIAIRES EN VRIJWILLIGERS

#### STAGIAIRES:

De stagiaire is bij ons om zichzelf verder te ontwikkelen als pedagogisch medewerkers. De taken die een stagiaire kan uitvoeren:

Alle leerjaren

- Pedagogisch medewerker ondersteunen tijdens activiteiten
- Activiteit aanbieden met ondersteuning van de pedagogisch medewerker
- Begeleiden van ontwikkeling
- Observeren van kinderen (in samenwerking met de mentor van het kind)
- Begeleiden tijdens eet en drink momenten
- Uitvoeren van huishoudelijke taken
- Begeleiden van kinderen tijdens vrij spel momenten

*Laatste leerjaar*

Indien de stagiaire in het laatste leerjaar zit en indien zij boven de 18 jaar is mag zij onderstaande extra werkzaamheden uitvoeren

- Aanbieden van een activiteit
- Deelnemen aan oudergesprekken
- Overdracht aan ouder geven aan het einde van de dag

De taken van de stagiaires verschillen per "soort" stagiaire, leerjaar en opleiding. Zo worden er twee soorten stagiaires onderscheiden:

- ♥ **Bol- stagiaires:** Bol stagiaires volgen een beroeps opleidende leerweg, waarbij zij stagelopen. Deze stagiaires staan boventallig ingezet, dit betekent dat zij niet de eindverantwoordelijke zijn voor de welzijn van de kinderen. Onder bepaalde omstandigheden kan besloten worden een BOL-student formatief in te zetten. Dit gebeurt alleen als de BOL-student capabel genoeg is om als volwaardige pedagogisch medewerker ingezet te worden. Mocht er worden besloten om een BOL-student als formatieve pedagogisch medewerker in te zetten dan wordt er ten alle tijden een inzetbaarheid verslag opgesteld. Daarnaast mag een BOL-stagiaire alleen worden ingezet onder de volgende voorwaarde:
  - Een bol student mag allen ingezet worden tijdens ziekte van een pedagogisch medewerkers of tijdens schoolvakanties van de student.
  - De bol student mag nooit alleen op de groep staan behalve tijdens pauzes.
  - De bol student mag niet worden ingezet tijdens het eerste leerjaar.
  - De bol student kan allen worden ingezet op de eigen stage locatie.

De begeleiding van de stagiaires ( niveau 2,3 &4) wordt gedaan door de pedagogisch medewerker van de groep in samenwerking met de houder. Maandelijks vindt er een POP-gesprek plaats tussen de pedagogisch medewerker en de stagiaire. In dit gesprek wordt over het functioneren van de stagiaires gesproken, waar de stagiaires nog in kan groeien, alsmede waar de stagiaire zelf nog in wilt groeien. Daarnaast wordt besproken welke opdrachten de stagiaire nog dient te maken. Indien de stagiaire goed presteert dan kan ervoor worden gekozen om eens in de twee maanden een POP-gesprek te voeren. Periodiek (afhankelijk van de

opleidingsinstelling) is er een gesprek tussen de pedagogisch medewerker en de stagebegeleider van school omtrent de ontwikkeling van de stagiaire. De pedagogisch medewerker kan ondersteuning bij de begeleiding van de stagiaire vragen indien de gesprekken stroef verlopen of er bijvoorbeeld over disfunctioneren gesproken moet worden.

De vrijwilligers, hulpkrachten en MBO niveau 2 student zijn verantwoordelijk voor het uitvoeren van ondersteunende en huishoudelijk taken zoals het voorbereiden van maaltijden, helpen met de maaltijd, begeleiden van activiteiten en kinderen van school halen. Zij worden dagelijks begeleid en aangestuurd door de pedagogisch medewerkers op de groep.

Voor meer informatie over de taken van de vrijwilligers en MBO2 studente verwijzen wij u graag door naar het stagebeleid.

## 4.2 ONDERSTEUNING ANDERE VOLWASSENEN

### PEDAGOGISCH BELEIDSMEDEWERKER COACH

Humpie Dumpie De Berenstad acht het van groot belang dat er sprake is van een goede pedagogisch kwaliteit binnen de kinderopvang en werkt om deze reden met een pedagogisch coach, die verantwoordelijk is voor de begeleiding van de pedagogisch medewerkers en het schrijven van het pedagogisch beleidsplan. Zij coacht de diverse medewerkers op het pedagogisch handelen, biedt individuen coachtrajecten aan en zorgt voor de aansturing en uitvoering van het pedagogisch beleidsplan op de werkvloer.

De pedagogisch beleidsmedewerker is gediplomeerd conform CAO kinderopvang. Op de locatie is het coachings beleid inzichtelijk.

### PEDAGOGISCH BELEIDSMEDEWERKER TEN BEHOEVE VAN DE VERHOOGING VAN DE KWALITEIT

**Vanaf 1 januari 2022 geldt voor voorscholen dat de houder een pedagogisch beleidsmedewerker moeten inzetten voor de verhoging van de kwaliteit van de voorschoolse educatie.**

Hiervoor gelden de volgende eisen:

De minimuminzet van deze beleidsmedewerker, is afhankelijk van het aantal doelgroepkinderen. Het aantal doelgroepkinderen tussen 2,5 en 4 jaar waar we op 1 januari opvang aan bieden vermenigvuldigd met 10 uur.

- Het aantal kinderen is schriftelijk vastgelegd.
- De inzet is voor zowel implementatie van beleidsvoornemens met betrekking tot voorschoolse educatie als voor coaching.
- Deze uren zijn bovenop de uren die we al aan pedagogische beleidsontwikkeling en coaching aanbiedt. De pedagogisch beleidsmedewerker voldoet aan dezelfde kwalificatie-eisen.
- In het pedagogisch beleidsplan wordt de invulling van de uren aangegeven.

Voor het jaar 2022 starten we op 1 januari met 18 doelgroep kinderen.

Dit houdt in dat de Pedagogisch beleidsmedewerker 180 uur wordt ingezet in 2022

De functie VE-coach levert een extra bijdrage aan de pedagogisch kwaliteit op de VE groepen. Het coachen en begeleiden van pedagogisch medewerkers in de praktijk met als doel de kwaliteit van het pedagogisch-educatief handelen te bevorderen en hoog te houden en zelfontwikkeling op gang te brengen. En het begeleiden van hen bij de implementatie van (nieuw) ontwikkeld VE beleid. Belangrijke pijlers zijn: het realiseren van hoogstaande pedagogische kwaliteit op de VE-groepen en een sterke ouderbetrokkenheid.

Voorbeelden van taken die vallen onder de VE-coach zijn:

- Pedagogisch beleid vertalen naar handelingsadviezen aan de pedagogisch medewerkers en coachen van de pedagogisch medewerkers op de groep in de uitvoering van VE.

- Ondersteuning in de uitvoering van het kindvolgsysteem, het maken van de analyses en het bieden van een passend aanbod
- Organiseren van de doorgaande lijn (en de warme overdracht)
- Bewaken van doelen per kind, groep, locatie (opbrengstgericht werken)
- Focus ligt op het spelenderwijs stimuleren van de taal- motorische en sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen, het creëren van een rijke speelleeromgeving
- Ondersteuning in specifieke onderwerpen zoals ouderbetrokkenheid & ouderbeleid

In 2022 neemt Humpie Dumpie deel aan de kwaliteitsimpuls VVE. In de kwaliteitsimpuls wordt een eis gesteld van 5 uur coaching per week. De uren vanuit de wet IKK zouden neer komen op 4.5 uur per week dus hierin wordt voorzien.

Wekelijks draait de VE coach 2.5 a 3 uur mee op de groep (coaching on the job) en 1.5 a 2 uur per week gesprekken, individueel of in team verband.

---

#### LEIDINGGEVENDE

De leidinggevende en tevens de houder is verantwoordelijk voor het aansturen van de pedagogisch medewerkers, stagiaires en huishoudelijk medewerker. Zij geeft begeleiding aan de pedagogisch medewerkers en stagiaires in het verzorgen van de kinderen en het stimuleren van de ontwikkeling van de kinderen op de groep. Daarnaast ziet zij erop toe dat alle werkzame medewerker van Humpie Dumpie De Berenstad handelen naar het pedagogisch beleidsplan en het beleid veiligheid en gezondheid. Puntsgewijs is de leidinggevende verantwoordelijk voor:

- *Het aansturen van medewerkers:* de leidinggevende zorgt ervoor dat de dagelijkse werkzaamheden naar kwaliteit worden uitgevoerd door deze te controleren, te coördineren en te begeleiden. Op deze manier draagt de leidinggevende zorg voor het uitdragen van het pedagogisch beleidsplan en het beleid veiligheid en gezondheid. Daarnaast heeft de leidinggevende een begeleidende/coachende taak ten aanzien van de pedagogisch medewerkers bij de uitvoering van hun dagelijkse werkzaamheden en houdt daartoe periodiek kinder- en/of werkbesprekingen.
- *De communicatie naar ouders:* de leidinggevende is het eerste aanspreekpunt indien een ouder inhoudelijk vragen heeft over de opvang. Daarnaast is de leidinggevende het eerste aanspreekpunt voor de oudercommissie.

#### EXTERNE VVE COACH VANUIT DE GEMEENTE

Vanuit de gemeente is er een VVE coach. Zij is op oproep beschikbaar bij vragen en ondersteuning. Dit kunnen uiteenlopende vragen zijn, hetzij over het VVE programma, de activiteiten, speelmateriaal, inrichting van de ruimte maar ook over de ontwikkeling van kinderen.

#### 4.3 BEROEPSKRACHT KIND RATIO

De Pedagogisch medewerker-Kind-Ratio betreft de verhouding tussen het aantal PM-ers dat ten minste ingezet moet worden bij een bepaald aantal gelijktijdig aanwezige kinderen in een bepaalde leeftijdsgroep. Deze ratio is vastgelegd in de Regeling kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen.

Voor het bepalen van de PKR maken wij altijd gebruik van de online rekentool (<http://1ratio.nl>).

Aan de hand hiervan wordt een dienstrooster opgesteld, zodat er altijd voldoende pedagogisch medewerker op de groep aanwezig zijn.

Bij een volledige bezetting ziet het beroepskracht kind ratio er als volgt uit bij Humpie Dumpie De Berenstad:

Groep:	Maximum aantal kinderen	Aantal beroepskrachten
VVE talentgroep	16	twee
VVE Doorstroomgroep	8	een

#### 4.5 BELEID VEILIGHEID EN GEZONDHEID

Veiligheid en hygiëne is zeer belangrijk binnen de kinderopvang. Kinderen moeten veilig en hygiënisch hun tijd kunnen doorbrengen, zonder groot gevaar te lopen op ongelukken, ziektes of ander letsel ten gevolge van een onveilige en onhygiënische kinderopvangorganisatie. Om de veiligheid en gezondheid van de kinderen te waarborgen, wordt er gewerkt met een beleid veiligheid en gezondheid, waarin richtlijnen zijn opgenomen hoe er zorg wordt gedragen voor een veilige en gezonde kinderopvang. Wij vinden het hierbij van belang dat kinderen zelf leren omgaan met kleine risico's en gedragsregels aanleren om kans op ongevallen te minimaliseren. Voor sommige risico's is het maken van gedragsregels met kinderen niet voldoende om het risico te minimaliseren, bij deze risico's zijn er werkafspraken met de pedagogisch medewerkers gemaakt en indien nodig aanpassingen in het pand gemaakt. Meer informatie over de werkwijze omtrent veiligheid en gezondheid kunt u vinden op de locatie.

---

#### 4.5.1 VIER OGEN PRINCIPE

Vanuit de Wet Kinderopvang wordt verplicht gesteld dat er tijdens openingstijden van de kinderopvang ten allen tijden moet worden voldaan aan het vierogenprincipe. Het vierogenprincipe betekent dat een beroepskracht of de beroepskracht in opleiding de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten, terwijl de medewerker gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. U kunt bij een andere volwassene denken aan een collega- pedagogisch medewerker, stagiaire (18+), kantoor medewerker of vrijwilliger. Door te werken met het vierogenprincipe wordt het risico op grensoverschrijdend gedrag geminimaliseerd.

Wij hechten zeer veel belang aan de veiligheid van de kinderen. Voor grensoverschrijdend gedrag is dan ook geen ruimte binnen onze organisatie. Om deze reden werken wij dagelijks met het vierogenprincipe. Zo lopen de pedagogisch medewerkers en de leidinggevende regelmatig onverwacht bij elkaar binnen. Hoe het vier ogen principe verder vorm is gegeven kunt u lezen in het beleid veiligheid en gezondheid.

---

#### 4.5.2 ACHTERWACHTREGELING

Indien er slechts één pedagogisch medewerker wordt ingezet in overeenstemming met het BKR, dient er ten alle tijden een achterwacht beschikbaar te zijn. Deze persoon moet bij calamiteiten binnen 15 minuten bij de kinderopvang kunnen zijn. Deze persoon is tijdens de opvangtijden waarbij een pedagogisch medewerker alleen staat, altijd telefonisch bereikbaar.